

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6:50
za en mesec 2:20
za Nemčijo olosetno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22:40
za pol leta 11:20
za četrt 5:60
za en mesec 1:90
Za pošiljanje na dom 20 v, na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenemki nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Načelnik S. L. S. dr. Ivan Šusteršič o parlamentarnem položaju.

O položaju z ozirom na »Slovansko Unijo« in glede na splošni parlamentarni položaj je izjavil načelnik S. L. S. dr. Ivan Šusteršič poročevalcu našega lista sledeče:

Vsa poročila o kaki krizi v »Slovanski Uniji« so neistinita. Meni ni znan nikak moment, ki bi omogočil sklepanje o krizi. Nasprotna mnenja glede na taktična vprašanja obstajajo v vseh klubih, tembolj pa v taki veliki parlamentarni zvezi, kakoršna je »Slovanska Unija«, ki ne tvori parlamentarne organizacije kake posamezne stranke, marveč ki predstavlja zvezo različnih klubov in strank v smoter parlamentarne kooperacije. Kakor v vseh večjih strankarskih zvezah razločujemo tudi v »Slovanski Uniji« akcijsko skupino in pa rezervno skupino. Akcijska skupina je prišla zdaj akcijo, dasi tudi vsaj začasno — na lastno odgovornost. Parlamentarna komisija »Slovanske Unije« bo nadaljevala svoja v petek prekinjena posvetovanja prihodnjo sredo ali četrtek in jih gotovo tako končala, kakor odgovarja po »Uniji« posebejnim narodnim koristim.

Glede na izjavo ministrskega predsednika barona Bienertha, da se ne namerava umakniti nujnim predlogom, marveč da bo pustil zborovati državni zbor čez celo poletje, smatramo to stališče za popolno korektno in parlamentarno nenapadljivo.

Naši shodi.

Sijajen shod S. L. S. v Škofji Loki.

V nabito polni dvorani »Društvenega doma« se je vršil danes shod volivcev S. L. S. Otvoril ga dr. Hubad, ki pozdravi državna poslanca dr. Janeza Ev. Kreka, Frančiška Demšarja in deželnega odbornika profesorja Jarca. Podeli besedo deželnemu odborniku prof. Evg. Jarcu, ki govori o delovanju S. L. S. Deželni odbornik prof. E. Jarc poroča, kako je deloval deželni zbor in deželni odbor. Deželni zbor ni deloval leta in leta. Vztrajnosti dr. Šusteršiča in dr. Kreka se imamo zahvaliti, da ima S. L. S. večino v kranjskem deželnem zboru. Pristaši S. L. S. gledajo naše delo z velikim zaupanjem,

nasprotniki pa hočejo spraviti naše delo v nekredit. Vsi naši sklepi so jim neumni, škodljivi. Toliko časa je bilo vse prav, ko so sami gospodarili, pričenjali seje ob 11. uri, ob 1. uri pa že končali. Vlada so pri nas zaspane razmere. Deželna uprava se ni zanimala za drugo, kakor za uradnike, za špital, za ljudstvo ni imela smisla. Slabo bi bilo za nas, ako bi liberalci ne zabavljali. Hrup delajo proti novi cestni postavi. Le pogledite! Ali imate v škofojloškem okraju en kilometer državne ceste? Iz tistih deset milijonov kron, ki se najamejo tekom let, delajo liberalci veliko šuma. V prvi vrsti se bodo porabili za prepotrebne ceste in vodovode. Nič se ne bomo ustrašili, da postavimo v proračun večje postavke za kmečke potrebščine. Nezadržano je bilo dozdaj, da bi bila kaj dala dežela v nakup plemenske živine. To se je izpremenilo. Glede na izboljšanje hlevov nastavi dežela izvežbane zidarje. Pomnožijo smo vsoti za izboljšanje hlevov in pašnikov. Dežela napravi vzorne pašnike. Pospeševati hočemo naše združništvo. V okrajni šoški svet boste sami volili zastopnike. Kmetijska šola na Grmu ne odgovarja zahtevam kmetijstva. Dozdaj nam je vzgajala vavpte in daccarje. Šola se preosnuje in uvedejo se zimske kmečke šole. Učitelji bodo prirejali tudi potovalne tečaje. Govorniku so zborovalci navdušeno ploskali.

Po govoru deželnega odbornika Jarca podeli predsednik dr. Hubad besedo državnemu poslancu dr. Kreku, ki izvaja med drugim:

Danes se bide na Dunaju podoben boj, kakršni je bil prej na Kranjskem. Naša gospoda je zaničevala ljudstvo in tiste, ki so se borili za njegove pravice. Duh zaničevanja je prišel v ptuje dežele. Hujkanje slovenskih liberalcev je tudi povzročilo, da Nemci zaničujejo slovensko ljudstvo. Mi smo razbili v naši deželi zaničevanje našega ljudstva. Kakar se gre za kako vojsko, se ne sme odnehati. Bilo je veliko ljudi, ki so se gledali po strani, ko smo se borili na Kranjskem za pravice našega ljudstva, a mi nismo odnehali, marveč ostali trdni. Na Dunaju je naše stališče ravno tako. Zaničujejo Slovence. O Slovencih in Hrvatih sodijo, da so dobri, da plačujejo davke in da dajo vojake. Motijo se tisti, ki mislijo, da bi bili mi le kak priveseček bodisi krščanskim socialcem, bodisi Čelov ali Poljakov. Če ne podpiramo kot svoje brate, gremo brezpogojno z njimi, kadar se gre za njihove narodne pravice. Kadar se bo šlo za obrambo krščanskih načel, bomo nastopali zanje v družbi s krščanskimi strankami, a samostojno, ne kot hlapci, marveč edino kot popolnoma enakopravni tovariši.

Ko se je sešel državni zbor, smo mislili začetkom, da se bodo ločile stranke po svetovnem naziranju. Iz sebičnih strankarskih namenov se to ni zgodilo. Krščanski socialci so se zvezali s svobodomiselnimi nemškimi strankami. Za nas je postala nujna zveza z ostalimi slovenskimi strankami, da branimo proti združenim nemškim strankam svoje narodne pravice. V tem boju je nanesel slučaj, da je prišlo koncem lanskega leta vmes bos.-herc. vprašanje. Lani so dobili na Turškem državni zbor. Ako bi bila ostala prejšnja rahla zveza med Bosno in in Hercegovino, bi bili hoteli bosansko-hercegovski mohamedanci poslati poslance v turški državni zbor. Zato je bilo potrebno, da se je pretrgala zadnja vez med sultanom in Bosno ter Hercegovino. Na Balkanu je nastala iz tega cela velika komedija. Mir je visel le na tanki nitki. Na Balkanu bivajo Srbi, Bolgari, Rumunji, največ Slovanov: Srbov in Bolgarov. Po krvi smo zvezani z njimi. Male države se ne bodo držale. Tudi Turčija se v Evropi ne more držati. V prvi vrsti je poklicana Avstrija, da zagospodari na Balkanu. Nasprotovali bi Angleži, ker potrebujejo odjemalce za svoje izdelke, kakor tudi še druge države. Naša država bi morala najti pot, da bi mogli priti do zveze z balkanskimi narodi. Druge poti pa ni, kakor

da se pobije mažarsko nasilje.

Rumunci imajo svojo državo, a na Mažarskem imajo milijone svojih rojakov in znaajo, kako nasilno postopajo Mažari z njimi. Ravnotako Srbi. Vsi pa vidijo, kako kruto in nasilno postopajo Mažari s Hrvati. Najžalostnejše je, da se dela ob tem času taka politika v naši državi, da so vsi Jugoslovani v boju z vlado. Mi imamo načrt, po katerem naj se Slovenci, Hrvati in Srbi združijo v naši državi. Če tega ne bo, naša država razpade. Seveda, da to težko čujejo Nemci. Rad bi videl, kaj bi bilo z našo deželo, če bi ne ležala v bližini morja. Če bi mi živeli kje pri Dalmaciji ali pri Bukovini, bi ne imeli ne ceste, ne železnice. Mi imamo železnico zato, ker drugače ne morejo do morja, kakor mimo nas. Naslanjati se morajo tudi na nas, ker obstaja vedno nevarnost pred Lahi. Na teh stopnjah stoji naš načrt. Postavila se je naša stranka za bosanskega kmeta ne le, ker je agrarna banka bratškemu bosanskemu kmetu krivična in škodljiva, ampak tudi državi. Če se prodajo bosanski kmetje mažarskemu judu, ki bo naselil tja kogar bo hotel, potem bi se čulo tudi med Srbi in Bolgari in drugimi balkanskimi narodi: Avstrija je kupila Bosno in Hercegovino od Turkov in jo je

Mažarom prodala, kar bi bilo v ogromno škodo Avstriji in bi gotovo ne utrdilo ljubezni do nje.

Kakšna velika nevednost vlada glede na Bosno in Hercegovino. Za Bosno in Hercegovino se ne potegujejo pri nas, ker nas ljubijo, ampak ker potrebujejo za svoje izdelke kupcev. Malo šuma je bilo letos na vzhodu, pa so stale ali osiabele razne naše tvornice in brez dela je bilo na tisoče delavcev.

Zdaj prihajajo s pooblastilno postavijo. Ali res mislijo, da bi imel kaj koristi od nje srbski ali pa črnogorski kmet? Prekupec bo imel dobiček, ki pa ne bo pripovedoval kmetu, kako da je Avstrija dobra, zraven bo pa udarjen nekoliko naš kmet.

Ves svet je velik trg, semenj. Najprej doma pametno politiko, da vidijo balkanski narodi, da imamo res srce zanje. Vsi, ki bi se morali vezati z nami, si pa zdaj mislijo, ni vredno, ker bi prišli samo pod mažarski jarem. Najprej napravimo red na Ogrskem, potem nam bodo balkanski narodi zaupali.

In pogodba z Južno Ameriko? Naša država niti toliko poguma nima, da napravi postavbo za izselence. Najprej moramo skrbeti za ljudi, da nihče ne goljufa tistega reveža, ki gre v tujino.

V tej vojski živimo. Če odnehamo, zaigrali smo za dolgo vrsto let. Upamo v poštenost, krščansko prepričanje, pošteno rodbinsko življenje našega ljudstva. Propadajo Mažari in se le umetno vzdržujejo, kakor Francozi. Takega naroda, kakršni je naš, nihče ne premaga.

Naš temelj je razvijal dr. Šusteršič v državnem zboru: Za nas je edino merodajno zaupanje ljudstva. Liberalci so v tem boju nezanesljivi zavezniki. Se več, samo čakajo, kdaj bi nam skočili za vrat, Zdaj podtikati nam kake sebične osebne namene, pomenja umazano podlost in more le slabiti našo moč. Boj zato zavratmu liberalizmu, dokler ne izgine povsod.

Po dr. Kreku podeli predsednik besedo poslancu Demšarju, ki ožigosa Hribarja, ki podaja roko tistemu naučenemu ministru Stürgkhu, ki je napadal slovenskega poslanca dr. Korošca, ker je branil slovenske pravice in ko je Bilinski nečuvno napadel dr. Kreka, mu je zopet Hribar stiskal roko. Nato uvede poslanec Demšar razpravo o krajnih razmerah. Razprave so se udeležili Debelak, Kalan, ponovno župnik Šinkovec in poslanec dr. Krek in Demšar. Shod je izrekel zaupnico poslancem S. L. S.

V Zavodnju

je govoril v Fröhlichovi gostilni v nedeljo, dne 27. t. m., ob treh popoldne deželni

LISTEK.

Zgodovinski spomini iz l. 1809.

V noči od 27. na 28. junij 1809. leta, torej ravno danes pred sto leti, je avstrijski major Josip Du Montet presenetil francosko posadko v Ljubljani in s svojimi četami zasedel mesto. Francoski poveljnik general Quedart je imel komaj časa, da se je iz svoje stanovanja na Glavnem trgu rešil preko vrtov na Grad. V naslednjem podajemo nekoliko podrobnosti. — Kakor znano, je leta 1809. Napoleon I. s svojimi armadami prodiral proti Dunaju; njegovi armadi iz Italije in Dalmacije je vodila pot mimo Ljubljane. Prvi je prišel general Macdonald, ki ni imel namena Ljubljane napasti, kajti mudilo se mu je proti Dunaju in je zato hotel nad Ljubljano iti takoj proti Črnučam. Toda tedanji poveljnik avstrijske posadke je izdajalsko kapituliral in predal utrdbe in mesto Francozom. Med 3. in 20. junijem je korakala skozi Ljubljano tudi dalmatinska armada pod generalom Marmontom, ki je pustil na Gradu in v mestu vsega vkup 1700 mož broječo posadko. Avstriji so se pred Francozi umaknili na mejo in čakali ugodnega trenutka, da bi mogli zopet planiti nanje. Med tem pa niso rok križem držali,

marveč pridno zbirali vojake in ustanavljali nove vojne oddelke. En tak nov oddelke se je organiziral tudi v Novem mestu pod poveljstvom majorja Du Monteta, ki je bil francoski emigrant. Imel je dve stotniji takratnega kranjskega pešpolka št. 43, šest stotnij hrvaških domobrancev in eskadron huzarjev, vsega vkup 1500 mož. Du Montet je imel nalog kriti Hrvaško in Dolenjsko, opazovati Ljubljano in varovati za hrbtom 9. armadni zbor, ki je stal v graški okolici in bil s sovražnikom v dotiki. Naloga torej ni bila ravno lahka in odločni poveljnik je vedel, da ji z mirnim čakanjem ne bo mogel zadostiti. Sklenil je tedaj napad na sovražno posadko v Ljubljani, kar je bil precej drzen načrt, ker so Francozi Grad prav dobro utrdili. Du Montet je s tem tudi računal in je zato hotel ponoči izvesti svoj namen, v nadi, da se mu posreči sovražnika presenetiti in v obči zmešnjavi dobiti Grad v svoje roke. General Quedart tudi res niti najmanj ni mislil na kako nevarnost in je razven primerne posadke na Gradu vse ostalo vojaštvo nastanil na različnih krajih v mestu in po predmestjih. Neopažen je prišel 27. junija zvečer Du Montet s svojimi vojniki v bližino Ljubljane; tu je dobil vojaštvo povelje, da se razdeli v štiri oddelke in prodira prva kolona po Šentpeterskem predmestju čez Špitalski most na Glavni trg, druga po Poljanah

proti Gradu (kjer stoji danes Mestni dom), tretja čez Gruberjev kanal po Karlovski cesti proti sv. Florijanu in Rebru in četrta s čolni po Ljubljani v Trnovo in Krakovo in dalje proti Črevljarskemu mostu in Glavnemu trgu. Napad se je imel izvršiti točno ob polnoči, bojno geslo je bilo »France«. Du Montet je svoj načrt dobro zasnoval in sovražnike popolnoma presenetil. V največji zmedbi se je po vsem mestu razdeljena posadka skušala združiti, a kamor so se ganili posamezni oddelki, povsod so prileteli Avstrijcem naravnost v roke. General Quedart je čez vrtove ubežal na Grad in v par urah je bilo mesto v rokah Du Monteta. Vjel je 23 častnikov in 225 mož francoske posadke, koliko je bilo mrtvih, ni znano, a gotovo so bile francoske izgube tudi v tem oziru velike. Nekaj konjenice se je rešilo z begom proti Kranju. Du Montet je nato osvobodil sto avstrijskih ujetnikov in zaplenil en 24-funtni top, mnogo pušk in streliva, eno domobrantsko skladišče in bolniške priprave za 1000 mož. Gradu se mu ni posrečilo vzeti, a tudi Francozi so bili tako prestrašeni, da so se čisto mirno držali v Gradu in niso nič nadlegovali Du Monteta, da je lahko delal, kar je hotel. Na obleganje seveda ni bilo misliti in drugo noč je Du Montet s plenom in ujetniki zapustil Ljubljano, ne da bi bil pri tem izgubil le enega vojaka. Za to svoje samostojno podvzetje

in druge velike zasluge v bojih s Francozi je dobil Du Montet red Marije Terezije, med moštvo pa je bilo razdeljenih deset hrabrostnih svetinj. Ko je dobil Du Montet k prejšnjemu moštvu še en bataljon prostovoljcev, je zopet korakal proti Ljubljani, zasedel Golovec in mesto in Grad popolnoma zaprl. S tem je preprečil Francozom dovoz živeža, kakor tudi zvezo s posadkami v Trstu, Gorici in Celovcu. Avstrijske patrulje so mnogokrat prišle visoko na Grad, plenile skladišča in se spopadale s francoskimi stražami. 25. julija so Francozi napravili izpad proti posadki na Golovcu, a so bili vrženi nazaj z izgubo enega častnika in 100 mož. 27. julija je dobil Du Montet poročilo o sklepu miru v Znojmu, ki je izročil Francozom celo Kranjsko; Du Montet je takoj nato zapustil Ljubljano ter se umaknil na hrvaško mejo.

Častna beseda.

Novela. — Paul Bourget. — A. Kalan. (Dalje.)

France vstane in tava po stopnjicah kolikor more tiho. Gre v knjižnico, vzame ondi majhno električno svetilko, katero je rabil ob svojih ponočnih sprehodih ob jazu; nato vstopi v jedilnico, vzame ondi kruha, mesa, vina, in četrte ure pozneje je

odbornik profesor Evgen Jarc. Zborovanje je zato osobito zanimivo, ker na Stari Oselici še niso imeli dozdej nobenega shoda.

Slovansko pismo.

Novo slovansko društvo v Pragi. — Mrtva roka. — Visoko odlikovanje. — Slovaki tekmujejo z grofi. — Politika v pruski šoli. — Poljski naval. — Politika in ruska duhovščina. — Združenje narodov na Ruskem.

Tajnik praške trgovske šole, gospod Francisek Hlaváček, bode v sporazumejenju z drugimi češkimi polonofili ustanovil v Pragi »Klub prijateljev Poljske« (Klub prijateljev Poljske). Novo društvo, ki začne delovati po počitnicah, bode združilo vse češke činitele Poljakom prijazne, odstranjalo bode vse predsodke proti Poljakom ter pridobivalo prijatelje za poljsko stvar. Glavna točka društvenega delovanja bode sklicanje poljsko-češke konference v šlezjski zadevi v to svrhu, da se doseže sporazumejenje med Čehi in Poljaki v Šleziji in skupni prosvetni akciji in obrambi zoper napade Nemcev. — G. Hlaváček je znani češki polonofil, ki večkrat obiskuje Krakov, da konfirira z udi krakovske trgovske zbornice v povzdigo češko-poljskih trgovinskih stikov.

Dijaške ustanove na Češkem, ki so jih ustanovili katoliški duhovniki, znašajo 2.974.352 kron; letne obresti od tega kapitala znašajo 98.752 kron. Ako računamo, povprečno 400 K na enega študenta, omogočili so češki katoliški duhovniki študije 246 dijakom. Niso sicer vsi študenti tako visoki, a vendar tvorijo izdatno podporo za dijake. Kakor se iz tega vidi, vrača katoliški duhovnik ljudstvu to, kar je od ljudstva sprejel, in to ne le v obliki stipendijev, temveč tudi v drugi obliki: knjižnice, dobrodelna društva, podpore bolnišnicam, ustanove za reveže itd. In vendar se še najdejo ljudje, ki v peklenem sovraštvu preklinjajo »mrtvo roko«, le da bi ne videli pogubno delovanje židovske in brezverske »žive roke« — ali pa da bi potlačili nemirno vest, ki jim očita, da so s pomočjo »mrtve roke« prišli do kruha.

Bolgarski kralj Ferdinand je podelil češkemu zalagatelju, ces. svetniku J. Ottu v Pragi, za zasluge, ki si jih je pridobil za slovansko literaturo zlasti s tem, da je izdal velikansko delo »Slovník naučný«, v katerem se tudi obširno piše o Bolgarski, visok red z zvezdo, in sicer velečastniški križ bolgarskega narodnega reda druge vrste za občne zasluge.

V Novem Sadu na južnem Ogrskem izhaja enkrat na mesec slovaški list »Dolnozemska Slovaška«, ki ga izdaja dr. Mičatko. V listu se more čitati, kako tudi tam spodaj delujejo vztrajno za narodno, gospodarsko in kulturno povzdigo Slovkov. Tam je občina Kovačica, kjer so dne 19. svečana Slovaki preprečili mažarsko božjo službo. Slovaki v tem kraju gojijo z velikim uspehom hmelj. Na mednarodni razstavi ječmena in ovsu v Berlinu so imeli vzore tudi Slovaki iz tega kraja, in prvo nagrado je dobil vzorec Jožefa Kolára, slovaškega kmeta v Kišacah. Manjša nagrade so dobili grof Chotek in dva druga veleposestnika. »Dolnozemska Slovaška« k temu omenja s ponosom, da slovaški kmet, četudi živi v zelo slabih razmerah na Ogrskem, tekmuje že z grofi in veleposestniki.

V trgu Tezevu na Poznanjskem je živel železniški delavec Grucza, Poljak in katolik, ki je imel hčerko Ano in iz strahu, da bi ne izgubil službe pri pruski

železnici, dal jo je v nemško šolo. Meseca februarja je Grucza umrl in za njega njegovih peterih malih otrok je bil imenovan Poljak Svinarski, ki kot neodvisen mož in zaveden Poljak, je vzel Gruczovo hčerko Ano iz nemške šole ter jo je dal v poljsko šolo. A to dni je dobil od pruskega okrajnega sodišča odlok, po katerem se mu je odvzelo jeroštvo nad peterimi otroci Gruczovimi s tem utemeljevanjem, da je Svinarski samo »iz poljskega fanatizma« vzel Gruczovo hčerko iz nemške šole in je s tem napravil škodo otroku in njegovi vzgoji. Svinarski je vložil priliz zoper ta odlok, a na Pruskem bo težko kaj opravil.

»Poljski naval« na Šlezijo vznemirja šlezjski »Bund protestantski«. Na občnem zboru tega društva, ki je znano po svojem zagrizenem sovraštvu do vsega, kar je poljsko, se je konstatovalo z ogorčenostjo, da tekem zadnjih pet let v nekaterih šlezjskih okrajih je prešlo že 70 kmečkih gospodarstev in nekoliko velikih posestev v poljske roke. Radi tega se je sprejela ostra resolucija, ki poziva vse protestante, da naj pod nobenim pogojem ne prodajo svojega zemljišča v poljske katoliške roke.

Vprašanje delovanja pravoslavne duhovščine v političnem življenju začenja znova vzbujati spor v višjih duhovniških krogih na Ruskem. Mnogo škofov in nadškofov agitira zoper okrožno pismo svetega sinoda, ki prepoveduje duhovščini pristopiti k političnim društvom. Nekateri celo zahtevajo, da se dovoli škofijem bratovščinam pečati se s propagando »patriotičnih idej« med ljudstvom, ker na ta način je mogoče ohraniti čistost vere v kmečkih masah in oprostiti ruske vasi iz rok »upornikov«.

V Moskvi se je ustanovilo društvo za združitev vseh narodov, bivačih v veliki ruski državi. Naloga društva je proučevanje zgodovine, sedanjih razmer in potreb vseh narodnosti, ki bivajo na Ruske in svrhu, da se vzajemno združijo v povzdigo omike in gospodarskega blagostanja. Ustanovitelji društva so zastopniki raznih narodnosti: Rusi, Poljaki, Nemci, Lotiši, Litevci, Judje, Gruzinci, Armenci itd. Med ustanovitelji nahajajo se imena: akademik Korsz, profesor Pogodin, A. Stachowicz, poslanca Milukov, Maklakov i. dr.

Ustanovni občni zbor S. L. K. A.

24. t. m. zvečer ob 8. uri se je vršil na Dunaju v hotelu »Post« v prvem okraju ustanovni občni zbor »Slovanske lige katoliških akademikov«. Udeležila so se ga po svojih zastopnikih vsa slovanska katoliška akademična društva, ki so Ligi že pristopila: »Česká Liga akademická« v Pragi, »Spolek českých akademiků« v Brnu, »Hrvatska« na Dunaju, »Zarja«, »Danica« in »Slovenska dijaška zveza«. Hrvaško kat. akad. društvo v Zagrebu »Domagoj«, ki ne more pristopiti k Ligi, dokler pravil tudi hrvaška vlada ne potrdi, se je udeležilo zbora po svojem zastopniku. Poljsko kat. akad. društvo »Polonia« v Krakovu in lužiško akad. društvo v Pragi »Serbowka« sta zbor brzojavno pozdravili. Slavnostni večer je počastilo s svojo navzočnostjo tudi več slovanskih kat. državnih poslancev, mej drugimi dr. Krek, dr. Hruban, dr. Stojan, dr. Srámek, dr. Myslivec in ministerjalni svetnik baron Pražák. Po otvoritvi so pozdravili v navdušenih govorih predsedniki vseh združenih društev, zastopnik »Domagoja« in zastopnik kat. poljskega akad. dijaštva; pozdravil je tudi podpredsednik »Združení

venkovské mládeže v Cechach« g. Novák. Nato je podal tov. Stelč »Danica« poročilo pripravljavnega odbora, kjer se je ozrl kratko tudi na zgodovino in cilje novega društva. Dva sta temelja, na katera stavimo svoje delovanje v novi »Zvezi«: katoliško svetovno naziranje in poznavanje razmer pri vslih slovanskih narodih. Brez teh dveh se nam zdi uspešno delo na polju slovanske vzajemnosti nemogoče. Od spodaj zidati je treba začeti, ako se hoče, da se stavba prežgoda ne zruši. V mladini je bodočnost narodov in ker smo si mi mladi postavili te idealne cilje, smemo z gotovostjo upati, da bodo prihodnja desetletja tudi vedela o tem. Misel, ustanoviti to zvezo, se je sprožila že pred več leti v Ljubljani. Lansko leto je toliko dozorela, da so se sešli zastopniki vseh slov. kat. akad. društev o Binkošti v Pragi, kjer so se sestavila pravila, ki so se pozneje vložila, a jih je v novembru l. l., ko smo bili že sredi priprav za ustanovni občni zbor, ministristvo zavrnilo, ker je bil tam naveden kot cilj razširjati slov. in katoliško idejo, a je vlada bila mnenja, da se za tem lahko skriva kak politični namen. Nato smo hoteli rekurirati pri državnem sodišču. Ker pa zadeva ni prišla v januarjevi seji na vrsto, smo pravila izpremenili in še enkrat vložili. Sedaj jih je vlada potrdila. To je kratka predzgodovina ustanovitve. Danes pa je Liga dejstvo; želeli ji moremo le naklonjenosti občinstva, posebno pa pravega razumevanja od strani dijaštva; le potem bo Liga lahko poročila boljše bodočnosti Slovanstva. V načelstvo imenuje vsako društvo za vsake 10 članov enega zastopnika. V odbor, ki obstoji iz 10 odbornikov, ki stanujejo vsi na Dunaju, so izvoljeni: predsednik Ant. Smýkal, phil. (Čeh); prvi podpredsednik Jan. Matyášik, iur. (Poljak); drugi podpredsednik France Stelč, phil. (»Danica«); za 7 ostalih odbornikov se je izbralo 2 Slovence, 2 Hrvate in 1 Čeha, dalje še 2 Slovence začasno toliko časa, da bo na Dunaju več katoliških Čehov in Poljakov. Pozneje so pozdravili v toplih besedah novo društvo baron Pražák, dr. Hruban, dr. Srámek, dr. Maraković i. dr., posebno iskreno pa dr. Krek. Njega veseli novo društvo, posebno veliko upanje mu daje to, da so se tu združili mladi idealni ljudje, ki jih vodi nesebičnost in ljubezen do idealov. Brzojavno ali pismeno so pozdravili novo društvo: kat. akad. društva: »Polonia«, »Domagoj« in »Serbowka«, »dalmatinsko katol. narodno dijaštvo«, uredništvo »Prada« v Varšavi. Prevzo. knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič; dr. Alojzij Ušeničnik (za uredništvo »Čas«-a); dr. J. Gruden (za »Leonovo družbo«); dr. Lovro Pogačnik; Karol Pollak; Vilém Bitnar (uredništvo »Meditace«) v Pragi; dr. Koudela, Brno; dr. Rožič v Ljubljani; g. V. Pukl v Maria Enzersdorfu pri Dunaju; dr. Srebrnič v Gorici; dr. Viňaf v Zadru; dr. Mazanec v Pragi; Sedlák v Benešovem; grof Vojtěch Schoenborn in prof. Kordac v Pragi; »Zveza telovadnih odsekov« v Ljubljani; »Krščansko-socialna zveza« v Trstu; »Literarní jednota bohoslovců pražských«; Lit. jedn. boh. olomuckých; Lit. jedn. boh. v Litoměřicah; bogoslovci v Budějovicah; Zbor hrvatske duhovne mladine, Gorica; Bohoslovci Kralovehradečtí; akademija sv. Karola sloven. bogoslovcev v Gorici; ljubljanski bogoslovci. — Občni zbor je sklenil udanostni brzojavki na sv. očeta in na svojega prvega ustanovnika prevzv. gosp. kneza in škofa ljubljanskega.

Celjani v pravi luči.

Vsem je znano, da je pred kratkim prišla v Prevaljah na Koroškem slovenska posojilnica v nemške roke, in to po zaslugi liberalno-narodnih zadrujarjev Stibler, Jošt et cetera. V vseh narodnih krogih na Koroškem, pa tudi izven Koroške je vzbudil ta slučaj veliko ogorčenje nad delom celjskih zadrujarjev. Prišel je tudi v razgovor na občnem zboru »Zadružne zveze« v Celju, ki se je vršil pretečeni teden. Vprašalo se je, kaj je s to zadevo, na kar je vstal sam odbornik te posojilnice g. Pristov, zaupnik nemško-nacionalne stranke in nje bivši kandidat, ter dejal, da posojilnica ni prešla v nemške roke, ampak da so vsi odborniki korenjaki (?) Slovenci. Kdo se temu ne smeje? »Straža« piše k temu: Oglejmo si vendar te slovenske korenjake bolj natančno. Prvi je Pristov, njega že poznamo; potem Stermitz, dolgoletni naročnik »Štajerca«, klobučar Jansekovič, ki govori s svojimi otroci samo nemško, gostilničar Paar, ki ima poleg nasprotnih nemških listov tudi slovenski list, ki se mu pravi »Štajerc«. Kaj ne, lepi korenjaki! In taki korenjaki so seveda tudi drugi odborniki. Pristovi pristajaši, ki se bodo, iz vzemši morda Lečmka, slepo pokorili Pristovi volji.

Nočuvni škandali s podporami za Messino.

Denar, ki ga je inozemstvo darovalo za Messino, je večidel izginil v žepih laških politikov. Neoporečni dokaz temu je n. pr. tudi to, da je nedavno v seji laške zbornice v Rimu poslanec De Felice bil primoran priznati, da je tudi nekaj njegovih političnih prijateljev poštno goljufalo. Izdal je n. pr., da je njegov somišljenik, mestni svetovalec Galatioto v Cataniji tako-le postal: Oblasti so dale imenovanemu Galatiotu v oskrbo neko pet glav broječo plemenito, a popolnoma ubožano rodbino iz Messine za dva meseca. Mož je ljudi prehranil, potem pa kot občinski svetovalec napravil silno visok račun in ga predložil dotičnemu odseku mestnega svetovalestva. Račun pa je on kot funkcionar tega odseka sam vidiral in dobil iz blagajne denar. Isti račun pa je dal potem še dvakrat od drugih oseb predložiti, ga vidiral in pustil izplačati. Temu Galatiotu so izročili tudi 13.000 lir prispevkov iz Avstrije, za katere bi bil moral nakupiti živila, pa jih ni nihče videl. Pač škoda za vsak vinar, ki je šel iz Avstrije v Messino.

»Corriere d'Italia« pa objavlja 21. t. m. druge, še lepše reči. Znano je namreč, da je bila Messina silno bogato mesto. V palači barona Pennisi so našli za 300 tisoč lir samega ženskega nakita, en sam collier gospe stane 150.000 lir. Vsegaskupaj so našli dozdej pod razvalinami 100 milijonov lir. Kaj je s tem denarjem? Oni, ki je poveljeval mestu neposredno po potresu, je bil general Mazza. Kar so njegovi vojaki našli denarja in dragocenosti, so znosili seveda skupaj, ker pa so zastoj čakali iz Rima natančnih instrukcij, so naredili vsak kakor je vedel in znal. Pri vsakem polku so hranili nekaj, tako n. pr. je 8. bersaljerski polk hranil čez 6 milijonov denarja! Polkov pa je bilo izpočetka nekako 12 v Messini. Ker iz Rima še vedno ni bilo nič instrukcij, se je veliko denarja raztepla — tudi posamezni častniki so ga hranili. Nekaj denarja so spravili na ladje, potem pa so vojaki, siti teh sitnosti, izročili denar uradniku finančnega ministrstva Callegariju. Ta revež hrani zdaj milijone

bil že skozi vrata v parku pri paviljonu. Pričakoval je, ko ključji zaročljajo, da bo jetnica zaklicala, da bo vprašala: »Kdo je? Nič... Ali je morda ušla, ko je videla, da se on toliko časa ne vrne?... Vrvice od ribiških mrež, katere je vtaknil v notranja vrata, so pričale, še vedno zapletene, da se jih ni dotaknila nobena roka. Na rahlo odpre vrata. Vstraši se; menil je, da je tujka mrtva, mrtva od strahu, od trutenosti in razburjenosti... Kaj je videl?... Mirno je ležala na klopi, kakor kaka vtujena žival, ki je gonila z veliko silo divjačino, pa se je varala. Glava ji je počivala na obeljenem debelem lesu; Francetu se je zdela ženska kakor pomlajena, otroška. Namesto petindvajset, prisodil bi ji bil osemnajst let. Silno se mu je sicer mudilo, da napravi odločen korak in stori že enkrat konec strašni negotovosti, vendar si Fran de Bessay ni mogel pomagati, da je ne bi par hipov opazoval v radovednosti, kjer se je sočutje srečavalo z grozo. Na mirnem obrazu zdelo se mu je, da so izginili sledovi njenega hudodelstva zadnjih dni. Roka, ki je umorila — moriti, kako skrivnostna, strašna beseda — je visela ob klopi, ohlapna, mrtva, kakor roka male dekiice. Dihala je redno in mirno. Nasprotje med tem mirnim spanjem in med tem, kar je vedel o tej ženski, je mladeniču tako razburilo bolne živce, da jo je trdo prijel za roko in vzbudil. Pre-

strašila se je. Videlo se ji je na obrazu, da je v borbi s človeško družbo. Pa spoznala je Franceta in hitro zopet mirne krvi rekla:

»A, vi ste... Oni ljudje so odšli... Slišala sem jih, ko so se razgovarjali zunaj pred paviljonom. Obračali so ključ, pa notri niso prišli... Kmalu nato sem zaspa. Trudna sem bila in zelo lačna...«

»Da, odšli so,« je odgovoril France, »in jaz sem vam prinesel jesti in piti.«

»Jaz nikdar ne pijem vina,« dejala je in odvrnila od sebe steklenico z vinom, ki jo ji je ponujal mladenič. »Dajte mi rajši vode od tam«, in pokazala mu je konec kabine, kjer so valovi jezera pljuskali ob ladjo.

Prinesel ji je vode in spila je je poln kozarec; nato pa je pričela jesti kruh in meso s tako živalsko slastjo, da se je videlo, kako silno je bila jedi potrebna. Ko je to povžila, šla je po hodniku k jezeru ter si tam umila svoj obraz, obrisala se z robcem in se vrnila zopet nazaj.

Ne da bi izgubljala čas s kakim zahvaljevanjem, rekla je s poudarkom, ki je kazal, da je vsaka izgubljena minuta zanjo nekaj upanja manj za rešitev:

»Pripravljena sem... Treba, da odhitim... Priti moram do Straetligen, kjer me pričakujete... S čolnom bova hitro tam, ako mi vi pomagate veslati do...«

»Če vam pa jaz nečem pomagati, če

vam jaz ne pustim vzeti ladje?...« odgovori ji France.

On je spremenil svoj glas, da bi opozoril tujko, da ne govori besed, kakoršne je ona pričakovala. Ona urno stopi po hodniku, se postavi predenj, ga pogleda iz oči v oči ob svitu električne luči, ki je stala na mizi:

»Ako vi nečete?...« ga vpraša, »kaj hočete s tem reči?...«

»S tem hočem reči, da sem vso stvar premislil in da sem vam na razpolago pri vašem begu samo pod enim pogojem, in jaz imam pravico, da vam ta pogoj stavim. Vi mi morate priseči, da se od danes znanprej ločite od te proklete sekte upornikov, h kateri pripadate, da se nikdar več, zapomnite si, nikdar več ne udeležite kake zarote, da je zločin na nedolžnem Steenackersu zadnji vaš zločin in če ste dobili nalog umoriti generala Gorka, da tega povelja ne izvršite. Vi mi morate priseči, da hočete premeniti svoje življenje. Če ne...«

»Če ne, vi sneste svojo častno besedo,« ga prekinje tujka. Neka uporna grenkoba je bila čutiti na njenem glasu.

»Pozrite svojo častno besedo takoj,« je nadaljevala. »Braniti se ne morem in bežati, za to nimam več moči. Zvežite me! Ker ste pokazali tako lepo svojopoličsko dušo, vršite svojo dolžnost!... Nikdar ne prisežem na to, kar zahtevate od mene...«

Nikdar! Jaz nisem storila nobenega zločina, storila sem le svojo dolžnost... Mogoče je, da sem se zmotila in da sem imela Steenackersa za Gorka, toda storila sem to v dobri veri. Mi smo v vojski in vsaka vojska zahteva žrtve. Ne, jaz ne prisežem, da bi morala priznati generalu Gorku, ako ga zalotim. Jaz namreč si ne morem misliti, da bi kdo svoje obljube ne držal. Ko sem vam obljubila, da se ne bom branila z orožjem, sem bila vsa prevzeta in so se mi smilile vaše solze, takrat ko ste me zaklinjali v ime in priloge svoje matere, tedaj sem bila iskrena. Dala sem vam dokaz za to... Vi, vi pa mi igrate komedijo. Vi ste se sedaj razkrinkali. Tem bolje... Imejte svojo častno besedo, še enkrat vam rečem, imejte jo! Jaz imam skoro rajše, da ne držite besede. To bo zame dokaz več, koliko so vredni ti visoki krogi, katerim se tudi vi prištevate. Skoro bi se bila kesala svojih dejanj z ozirom na to, kar ste mi povedali o usodi svojega očeta. Tega kesanja me v sedaj oprostite. Umrili so ga, vi pa mene izročite trinogom in midva sva — pobotana!«

»Madame,« vzklikne mladenič, »ne govorite mi o mojem očetu. Ne skušajte me...«

»Jaz vam nudim samo izgovor za lo-povstvo, ki ste se zanj odločili. Čemu se vi pritožujete?« odgovorila je in nadaljevala z neko pikro ironijo in se izdala z

in milijone denarja in dragocenosti ter papirjev s pomočjo samo dveh poduradnikov! Ta denar pa je razstresen po štrambah po celim mestu in kar je najbolj klasično, te vrednosti niso niti katalogizirane! Več kot tri četrtine lastnikov in dedičev ne bo nikoli prišlo do svojega! Saj se ne vé, kdo je denar našel, kje ga je našel, čegav je, kje je shranjen, kdo ga ima itd., itd.! Koliko pa je pokradenega, seveda nobeden ne vé, saj je Messina bila dobra dva meseca brez vsake kontrole.

Državni zbor.

Dunaj, 27. junija 1909.

Napovedana obstrukcija.

V ospredju političnega položaja je vprašanje o po akcijski skupini »Slovenske Unije« napovedani obstrukciji poslancev »Slovenskega kluba« in pa čeških agrarcev. Nemško časopisje je preplašeno. Kar samo sebi ne more verovati, da se upajo dozdati toli prezirani, toli zaničevani Slovenci nastopiti odločno za svoje pravice. Niti tako surovo ne pišejo, kakor navadno, kadar se pečajo s Slovani, seveda z redkimi izjemami. Pisarjenje nemških listov je precej ponižno, kar dokazuje, kako da se napovedane obstrukcije boje. Tolažilo se, da razpade »Slovenska Unija«. Koliko so vredne te tolažbe slovenskih nasprotnikov, nam kaže dr. Šusteršičeva izjava, ki jo objavljamo na uvodnem mestu.

Konferenca Aehrentha s načelnikom S. L. S. dr. Šusteršičem.

Listi poročajo, da je konferenčni zunanji minister Aehrenthal z dr. Šusteršičem glede na pooblastilno postavbo. Mi smo se informirali in potrjujemo, da se je pri konferenci, ki je trajala dve uri, res razpravljalo o tej zadevi.

Gospodarska zbornica

Je včeraj odobrila proračun. Avstrijski velikaši so sicer hvalili Bienenrothovo vladbo, a vmešali so tudi precej pelina. Baron Baernreither je utemeljeval svoj predlog glede na organizacijo bosanske in hercegovske uprave in pa kmečke odveze. Govornik je ostro bical agrarno banko in pa statut ter določilo, da se postavijo v službo agrarne banke okrajni uradi, tisti banki, ki bo jemala 10 odstotkov od kmetov. Protestirati se mora, da se sploh dá kmečka odveza v roke zasebni banki. Baernreither je govoril v milejši obliki, kar sta naglašala v poslanski zbornici dr. Šusteršič in pa dr. Krek. Govorili so še Skene, dr. Grabmayr, dr. Randa, knez Schwarzenberg, finančni minister Bilinski in Bienenroth.

ALI S KOŠUTOM ALI BREZ NJEGA?

Ogrska kriza se nahaja v sledečem stanju: Weckerle vodi s svojim kabinetom posle samo začasno. Koalicije strank, kakor je dozdati obstojala, ne bo več mogoče obnoviti. Gre se zdaj za to, katera stranka, oziroma katere stranke bi bile v stanu sestaviti vladu, ki bi akceptirala pogoje krone, ki se v glavnem koncentrujejo okoli takojšnjega izvedenja volivne reforme, brez katere se krona ne pogaja o nobeni narodni zahtevi, najmanj pa še

govorjenjem, da je bila ali da je še studentka. »Vi ne boste samo navaden Judež. Vas bodo smeli imenovati Oresta ali Cida.«

»Torej vi ne vsprejemete mojih pogojev?« jo vpraša.

»Ne!«

»Vi mi nečete obljubiti, da ne boste več izvršili novih umorov?«

»Ne!«

»Dobro tedaj! Vi ne greste odtod drugam kakor kamor zaslužite...« je dejal. Naglo, kakor da bi se bal, da ne pohiti za njim in ne poskusi ulti in park, je bil pri vratih; hitro jih odpre in zaklene za seboj, kakor zadnjič, vendar ne tako hitro, da ne bi slišal, kako je znotraj jetnica z zaničljivim zasmehom slovesno izrekala besede:

»Jaz vam dam častno besedo, da storim vse, kar je v moji moči, da vas rešim... Ah, verujte mi... Jaz sem vam zastavil svojo besedo in jaz jo držim. Storim vse, kar je po človeško storiti mogoče.«

France je čul te besede, drugo za drugo, ki jih je nedavno on njej slovesno govoril na istem mestu v paviljonu. Mme. Noetsved jih je z namenom izgovarjala počasi, kakor bi jih slovčala. Iz vsake besede izvil se je tak zaničljiv zasmeh, da je sinu častnikovega od sramote vsa kri šinila v glavo. Vse se je obrnilo v njem in bilo mu je kakor da bi bil dobil pljusko v obraz. Instinktivno pognan po tem vrtincu, ki je bil silnejši nego vse njegovo razmišljanje, nego vsa njegova načela, on odpre zaprta vrata in brez kake besede v pojasnilo, brez očitavanja, brez tožbe stopi v ladjo, rekoč:

»Prav, bodi!... Vi želite priti v Straetlingen. Vstopite!«

o neodvisni banki in mažarskem armadnem službenem jeziku. Košut je pripravljen te pogoje sprejeti, toda temu stoje nasproti velike težkoče; krona neodvisni stranki ne zaupa in zlasti tega noče, da bi Košut bil ministerski predsednik, drugič pa neodvisna stranka sama ni edina o tem, ali odgovarja njenemu programu, da sprejme pogoje krone. Lukacs se je s Košutovci v imenu in po naročilu krone pogajal, ni pa še nič dosegel, kakor pravijo najnovejša poročila. Predvčerajšnjim in včeraj je cesar Lukacs sprejel in o teh avdiencah se poroča:

Dunaj, 27. junija. Sobotno poročilo pl. Lukacs, ki je cesarja obvestil o svojih pogajanjih z ogrskimi strankami, tvori predmet temeljitega proučavanja od strani krone. Cesar je v soboto Lukacseva izvajanja vzel na znanje, v nedeljo dopoldne pa poklical k sebi barona Aehrenthala. Nato je popoldne dal poklicati zopet pl. Lukacs, ki je bil pri cesarju nad poldrugo uro. Žurnalistom je pl. Lukacs nato dejal, da ga je cesar imenoval oficijelno za njegovega zaupnika — homo regius — in mu poveril nalogo se odzdati z neodvisno stranko oficijelno pogajati. Druga Lukacs ni povedal; samo to je omenil, da treba vse poizkusiti, da se kriza mirno reši in da odpotuje še danes (nedeljo) v Budimpešto, da izvrši od krone poverjeno nalogo. Poučeni krogi trdijo, da je Lukacs cesarja obvestil, da najbrže ne bo mogoče vlade sestaviti sporazumno z neodvisno stranko in da bo treba seči po že dolgo pripravljenem sredstvu, da se bo imenovalo ministrstvo iz bivše liberalne stranke, ki bo program krone izpeljalo brez, oziroma proti neodvisni stranki. Cesar je Lukacsu najbrž naročil, naj, preden pade odločitev v slednjem smislu, še enkrat zadnjikrat poizkusi pridobiti neodvisno stranko, da se izogne konfliktu. Treba bo torej še nekako en teden počakati, da se položaj razjasni.

Dnevne novice.

+ **Ne odnehati.** Nekaj časa sem smo bili po razmerah prisiljeni, da smo se večkrat prerekali s »Slovenskim Narodom«. Danes smo pa v prijetnem položaju, da se s »Slovenskim Narodom« strinjamo glede na njegov sobotni članek »Ne odnehati«. »Narod« v tem članku popolnoma odobrava boj jugoslovanskih poslancev zoper enostransko rešitev slovenskega in italijanskega vseh učilišč. Konstatira, da so takorekoč v zadnjem trenutku postavili v proračunskem odseku Gostinčarja na barikado, da z obstrukcijskim govorom zaradi razpravo in onemogoči sklepanje. Smisel vsega članka je, da morajo Jugoslovani na vsak način prepričati ustanovitev italijanske pravne fakultete, če se ne dá obenem tudi Slovincem enaka visoka šola. Tako »Narod« na drugem mestu. Nekoliko drugačen pa je »Narod« že v ravno tej številki v svoji notici

+ **Čudna pota klerikalne politike.** Tu pa piše: Politika, ki so jo začeli delati klerikalci, nam ni posebno ugačala, najmanj pa so nam ugajali surovi osebni napadi dr. Šusteršiča na finančnega ministra Bilinskega. Usiljuje se nam mnenje, da delajo klerikalci v državnem zboru politiko, pri kateri se jim gre samo za strankarske namene. »Evo jih, naše liberalce! Na eni strani bi radi, naj »ne odnehamo« v boju proti italijanski fakulteti, ki jo hočejo dati vladne stranke Italijanom v zahvalo, ker so glasovali proti Slovanom glede na oduševsko banko, na drugi strani jim pa ni prav, če nastopamo proti Bilinskemu, ki je izdal našega bosanskega hercegovskega slovenskega brata oduševski agrarni banki, ki jo obsoja v gosposki zbornici nemški liberalci, ki je bolj pravičen kot »Narod« in pove, da se ne sme več tako delati, da bi morali plačevati ubogi bosansko-hercegovski kmeti oduševski banki desetodstotne obresti. Če bi bilo po »Narodu«, bi menda moral dr. Šusteršič stisniti roko dr. Bilinskemu, kakor jo je stiskal Hribar zakletemu slovenskemu nasprotniku Stürgkhu. Tako, kakor postopa Hribar in kakor postopa Ploj, tako se ne sme postopati, kadar se branijo naše najvitalnejše narodne koristi. Ker hoče »Narod«, naj jugoslovanski poslanci ne odnehajo v boju proti italijanski fakulteti, če se istodobno ne dá slovenska fakulteta, zato pričakujemo, da ožigosa člana proračunskega odseka, dvornega svetnika dr. Ploja, ki se ne udeležuje boja v proračunskem odseku proti italijanski fakulteti in se je zadovoljil le s kratko, suho izjavo, da si je bil dolžan, da vleče razpravo, kakor to dela Gostinčar in da ne govori samo 10 minut, kakor je to storil v proračunskem odseku. »Ne odnehati«, piše »Narod«. Res, odnehati se ne sme v boju proti vladi, ki izroča bosansko-hercegovskega Slovana mažarskemu judovskemu oduševu, po svojih strankah pa tržaškega Slovence italijanski iredenti, ki bi se po italijanski fakulteti zdato ojačala v Trstu. Naši poslanci niso odnehati in ne bodo izdali slovenskih koristi. »Narod« naj skrbi, da ne odnehata Hribar in Ploj, ki se nista upala glasovati proti pro-

računu tistega Bilinskega, ki je bosanske kmete in celo Bosno izdal Mažarom.

+ **To so radikalci!** »Slovenski Narod« je najbolj radikalen slovanski list, kakor pravijo. Posebno, ko je Bienenroth v svoj kabinet sprejel Stürgkha in Hochenburgerja, je »Narod« od narodnega ogorčenja kar besnel, požiral bajonete, metal vlade, preobračal monarhijo itd. Slovesno je rottil slovenske in slovanske poslance, naj ne nehajo, dokler ne vržejo vlade in naj se plazovi iz gora nanje pogrezajo. Toda nekaj časa sem je »Narod« umolknil in komaj priobčeval poročila iz državnega zbora. Liberalni radikalizem je ostal velik pri malenkostih, a tu, kjer se gre res za velike stvari, je počenil kakor polita kokaš. Zadnjo soboto pa je »Narod« prišel s pravo barvo na dan: njemu ne ugaja radikalizem poslancev S. L. S., zlasti pa mu niso všeči »osebni« napadi na Bilinskega. Slovenci, pravi, bomo udarjeni, ako se bo obstruiralo proti vladi. Čudno govore ljudje, ki so še nedavno zastopali stališče, naj magari vrag vse vzame. Nerazumljivo je dokazovanje liberalcev, da bomo Slovenci z obstrukcijo proti Bienenrothu udarjeni, ko vendar Slovinci nihče ni občutnejše udaril kakor slovenski liberalci s septembarskimi demonstracijami in krvavo ognjenim pisarenjem njihovega glasila. Najbolj misteriozno pa je, da se »Sl. Narod« poteguje za Bilinskega, kateremu je še nedolgo temu strahovito zabavljaj. Kdo bo zdaj »Narodu« verjel, da je tudi zato proti opoziciji, ker poslanci S. L. S. Bilinskega surovo in osebno napadajo? Prvič, je »Narod«, kar se tiče rahločutnosti in neosebnosti pač najmenj kompetentna instanca na svetu, drugič pa napadi poslancev S. L. S. na Bilinskega niso nikdar bili ne sirovi ne osebni, o čemur se je lahko vsak prepričal, ki je njihove govore bral. Razlog, da se »Narod« poteguje za moža, ki je Mažarom prodal bosanske brate, za katere se je »Narod« za časa aneksijske krize tako silno potegoval, je enostavno to, da — Hribar brez finančnega ministra ne more izhajati. Hribar si namreč ravnozda prizadeva, da bi od Bilinskega dobil nekaj koncesij, s katerimi bi se mogel v Ljubljani zopet postavljati in si utrditi svoj mandat. Taka je stvar. Liberalno obnašanje ni nikogar presenetilo; vsak vrabec na Slovenskem ve, da so naši liberalci odnekad bili radikalni le tako dolgo, dokler se je šlo za njihove osebne koristi. Na skrivnem so bili v varstvo svojih deželnozbornskih dijet zvezani z Nemci, javno pa so jih pobijali.

+ **Dr. Bärenreither** je 26. t. m. med splošnim odobravanjem v gosposki zbornici, ki je prav gotovo vse kaj drugega kakor radikalna, ostro prijel bosansko mažarsko banko in jo označil za nezaslišano oduševstvo. »Slovenski Narod« pa, ki se hvali, da je veleradikalen in posebno za pravice Bosne vnet, brani Bilinskega, ki je Burianov prvi sokrivec. To je res zanimivo, da dvorni svetniki in bivše ekscelence v naši gosposki zbornici globoko osramotijo »Narod« in prekašajo v radikalnosti »najradikalnejši« list cele monarhije...

+ **Shod »Kmečke zveze« v Šmartnem** ob Savi. Včeraj popoldne se je vršil zelo dobro obiskan shod »K. Z.« v Šmartnem ob Savi pri Kebru. Shod je otvoril načelnik K. Z. poslanec Miha Dimnik, ki je govoril o delovanju K. Z. v preteklem letu. Na praktičnih primerih je razjasnil, kaj je sklepala K. Z. v svojih sejah in kaj tudi dosegla. Nato govori tajnik S. L. S. dr. Rožič o političnem položaju z ozirom na domače razmere in stranke, ki jih imamo v deželi. Govori o pogubnosti liberalizma in socialne demokracije za slovensko ljudstvo, ovrže neresnične trditve in obljube liberalcev in rdečkarjev, ki so jih združeni raztresali in ponujali zadnje čase po Mostah in po Vodmatu, samo zato, da bi dobili občino popolnoma v roke. Govori o potrebi napredka v kmetijskem stam; omenja velik pomen združništva, ako so kmetje prebujeni in če imajo smisel za združno delovanje. Končno omenja razliko interesov meščanstva in kmečkega stanu ter navdušuje navzoče k trdni, zavedni, močni, medsebojni organizaciji, ki je zlasti za kmete dandanes prepotrebna in vevlačna, ko se vse združuje in napreduje. Govoru je sledilo živahno odobravanje. Kaplan Petrič govori o razmerah, ki jasno predočujejo žalostno gospodarstvo domače občine. Zato vse navzoče pozivlje k skupnemu nastopu proti skupnemu verskemu in narodnemu sovražniku: liberalizmu in socijem. — Na shodu je bilo tudi par nasprotnikov, ki so tudi dobili besedo, toda poslanec Dimnik in dr. Rožič sta jih tako spretno in uspešno zavrnila, da so takoj z zadovoljstvom umolknil. Shod je bil zelo dobro obiskan in tudi zborovanje samo je bilo zelo živahno in razborito. Poslanec Dimnik pa je pokazal, da je dober kmetijski poslanec in govornik ter da zna kmetijske shode jako spretno in taktično voditi. Njegov nastop je vsem ugačal, čeprav je bil prerok v domači vasi. Na shodu so bili navzoči posestniki-kmetje iz Šmartna, Jarš, Hrastja, Ubrij, Snebja

in Most, tako da sta bili obe sobi pri Kebru nabito polni.

+ **Shod liberalne stranke v Novem mestu** v soboto, dne 26. t. m., je bil zelo klavern. Prišlo je nekaj radovednežev in osebnih prijateljev dr. Tavčarja. Bilo jih je do 80. Seveda, da debelega deželnega užitarja in protektorja novomeških uradnikov glede stanovanj »Dolenjca« ni manjkalo. Gledal je, da se je prvi vrnil do dr. Tavčarja ter glasno odobral njegova izvajanja. Predsedoval je novomeški župan g. Ogoreutz, kakor se je opazilo, ne s posebnim veseljem. G. predsednik je povdarjal, da se le malo čuje o delovanju narodnonapredne stranke. Kakor po navadi, lopnil je dr. Tavčar takoj po klerikalcih, posebno dr. Lampe je imel v želodcu; imenoval ga je deželnega finančnega ministra. Pravil je, da bo dr. Lampe na sodni dan moral težak odgovor dati, ker ne pusti liberalce pri miru. Rotil je meščane, naj ostanejo zvesti in vztrajni narodnonapredni stranki, da se meščanu ne bo tako godilo, ko kmetu, češ, da je kmeta »klerikalna stranka« že popolnoma izsesala. Deželnega glavarja Šukljeta imenoval je mrliča na krasno ovenčanem odru — gotovo je Tavčar to sam od sebe mislil, pa mu je prišel Šuklje na Jezik —; pač lapsus lingue. Med drugim je dr. Tavčar tudi pravil, da je Potiorek cesarja pridobil, da je daroval za nemško gledališče 20.000 kron. Primožič je bil s svojim »govorom« kmalu gotov ter obljubil meščanom kmalu »velik« obrtni shod. Obrtnikov je bilo na shodu le kakih 15. Mizarški mojster in ljubljanski občinski svetnik Primožič je govoril kakor se nam poroča za bojkot, češ, da naj se obrtniki, pristaši S. L. S. prezirajo pri naročilih. To je res lepa obrtna skupnost. In tak mož govori časih za slovo vseh obrtnikov. Liberalna stranka je prav storila, da je Primožiča pripeljala v Novo mesto. S tem vvelumom je tudi Novomeščanom pokazala, kake ljudi ima v Ljubljani. Za take modrosti se Novomeški obrtniki ne bodo zavzemali, naj jih napredni ljubljanski obrtniki obdržijo sami zase. Novomeški obrtniki, kakor čujemo, so storili sami korak, ki jih pelje k slogi in politični zavesti v novoosnovanem mojsterskem društvu, katero prične v kratkem poslovati. V tem društvu ne bode nobene politične razlike med člani, glavno bode to, da obrtniki delujejo eden za drugega. S tem shodom si je zadala stranka sama sebi moralno zausnico. Trezen politik je lahko sprevidel, da so postala vroča tla za liberalno stranko v Novem mestu. Sedaj se prav nič ne čudimo, ko se niti nje zaupniki ne strinjajo več s stranko, ki nima nikakega smisla za trezno delovanje.

+ **Kako postavljajo liberalni rdečkarji** kandidate. Liberalci in socialni demokrati so za občinske volitve v Mostah postavili dva moža-posestnika iz Šmartna ob Savi kot svoja kandidata pri občinskih volitvah. Oba posestnika sta včeraj na shodu povedala, da o tem nič ne vesta, in da jih ni nihče o tem kaj vprašal in protestirala proti takemu samolastnemu postopanju rdečkarjev in liberalcev. Ta dva posestnika sta Franc Avšič in Ivan Zajc, ki sta včeraj izjavila, da ne kandidirata in da bosta volila kandidate, ki jih je včerajšnji shod postavil. Tako delajo liberalci in socialni demokrati. Da, to je svobodna Lauterjeva šola in občina. — Može na noge v sredo vsi kot en mož ter pokažite, da ne marate takih svobodomiselcev v svoji občini.

+ **Ljudsko šolstvo.** Imenovani so nadučitelji: Fortunat Lužar v Izlakah, Vinko Brus v Budanjah, Jožef Kobal v Grahovem. — Dalje so imenovani: Za Loški potok: Karolina Grile-Dostal, Senožeče: Henrik Paternost, Planina pri Vipavi: Ana Dragatin, Zameško: Angela Grčar, Št. Peter na Krasu: Ana Fajdiga, Doberniče: Marija Arh, Studeno: Marija Carli, na nemški mestni šoli za deklice v Ljubljani: Marija Detela, na drugi mestni šoli za deklice v Ljubljani: Avgust Pirc, katehet v Ljubljani: Evgen Legat, Toplice pri Zagorju: Ivana Simončič, Velike Lašče: Ana Fink-Suffaj, Postojna: Leopold Bähler, Škofja Loka: Ivan Planecki in Josip Lampe, Št. Gotard: Viljem Rožič, Peče: Angela Cencič, Cerklje: Anton Lomšek, Sostro: Ana Bizjak, Ig: Albina Rupnik, Bukovšica: Ivana Mrhar, Predvor: Angela Miklavčič, Višnja gora: Friderik Drmelj. — Prestavljeni so: Janko Žirovnik iz Št. Vidja pri Ljubljani v Borovnico, Janez Perko iz Suhorja v Št. Leonard nad Škofjo Loko, Karol Piki iz Mirne peči na Suhor. — Pokoj se dovoli Jožefu Pintarju na Grosupljem in J. Požarju na Dobrovi. — Strokovni učitelj na meščanski šoli v Postojni je postal J. Lahajnar. — Šola v Bukovju se razširi v dvorazrednico, šola na Ježici v trirazrednico. — Rekursu občine in krajnega šolskega sveta v Tunjicah radi zgradbe novega šolskega poslopja je deželni šolski svet toliko ugodil, da se odloži zgradba do leta 1918., dotedaj pa nabira denar z letno dkladno.

+ **Najboljše in najhonetnejši slovenski list,** »Slovenski Narod«, je v so-

boto pred tridnevni jubilejem liberalnega pevskega društva »Slavec« priobčil sledečo notico: »Poročajo nam: Te dni se je vodja tukajšnje nemškutarske klike dr. Eger obrnil na klerikalce s prošnjo, naj bi se klerikalci ne udeležili manifestacij pri jutrišnjih pevskih svečanostih. Dr. Eger je klerikalcem v nasprotnem slučaju baje zagrozil, da bodo sicer Nemci prekinili svojo kooperacijo s klerikalci. Z ozirom na to intervencijo je včerajšnji »Slovenec« priobčil poziv, naj klerikalni posestniki hiš ne razobesijo zastav. To-liko v ravnanje! — Cela notica je seveda, kakor se na prvi pogled že iz njene stilizacije (— »poročajo nam« —) in pri-ložnostne oblike spozna, nizkotna laž. Njen namen je Čehe in Hrvate, ki so prišli k »Slavčevim« slavnostim in slovenskih razmer nič ne poznajo, haranguirati proti nam in izrabljati njihovo narodno čustvo-vanje v prid polomljeni liberalni stranki. Ampak »Narod« tudi s takimi sredstvi ne bo zakril pogodbe z Nemci in Hribarje-vega podpisa na njej. »Toliko v ravna-nje!« — pravi »Narod«. Kdor še ne vé, kaj to pomeni, naj izve, da je to žargon najnovejše mafije, ki so jo naši liberalci zadnji čas organizirali in bi se dal pre-staviti nekako: »Pobijte jim šipe!« ali kaj podobnega. »Narodova« notica je toliko vredna kakor če bi n. pr. mi poročali: Gos-pod Miroslav Malovrh se je včeraj za-ročil z gospo Lino Kreuter-Gallé. Razlika je samo ta, da je v »Narodovi« laži veliko več infamnosti, čemur pa se seveda no-beden ne čudi.

— Laž ima kratke noge. V »Go-renjcu« je nekdaj pisal, da je dobil deželni šolski svet nos od učnega ministrstva za-radi sklepa, da se nadučitelj Žirovnik pre-stavi iz St. Vida, da se je dež. predsednik skesal itd. ter je hotel terorizirati deželni šolski svet. Ta laž je imela kratke noge, kajti, kakor se nam poroča, je danes de-želni šolski svet v resnici Žirovnika pre-stavil iz St. Vida v Borovnico. Želimo le, da bi se Žirovnik v Borovnici dobro vedel kot učitelj, pa mu gotovo ne bo nič hu-dega, a tako liberalno agitacijo, kakor v St. Vidu, naj pusti pri miru!

— Za žužemberški okraj. Za izredne potrebe žužemberškega okraja, ki je zlasti glede potov jako na slabem, je dovolila država 20.000 kron podpore.

— Zlet Orlov v Radoljico je prepre-čilo skrajno neugodno vreme. Zato je slavnost preložena na prvo nedeljo v sep-tembru. Odsekom pošlje predsedstvo Z. T. O. pravočasno navodilo.

— 80-letnico svojega rojstva je obha-jal 26. t. m. goriški deželni glavar dr. Al. Pajer de Monriva. Član deželnega od-bora je že 48 let. Mišljenja je laško-libe-ralnega.

— Kako Čehi darujejo za svoja dru-štva? Program za nabiranje jubilejnega daru za »Narodno jednoto« je sledeči: 1. Vsaka češka občina dá za vsakega svojega prebivalca 2 vinarja. 2. Vsa češka društva in klubi dajo za vsakega člana vsaj 10 vinarjev. 3. Vsak dijak, delavec in člani političnih društev dajo po svojih or-ganizacijah po 10 vinarjev. 4. V vseh uradih in šolah se bo tudi nabiralo: dni-narji in služabniki dajo po 20 vinarjev, uradniki, učitelji in profesorji najmanj po 50 vinarjev. 5. Vsaka banka in hranilnica dá darilo, ki odgovarja njenemu lanskemu čistemu dobičku. Poedinci, ki darujejo po 50 kron, dobé lepe umetniško izdelane diplome. Dozdaj se je nabralo na ta način okrog 45.000 kron. — Kdaj bomo na Slo-venkem prišli do podobnih dejanj?!

— Srednje šolstvo. Naslov profesor je dobil realni učitelj Boltazar Bábler v Idriji.

— Slovensko izobraževalno društvo in Mladeniška zveza v Slov. Bistrici pri-redita dne 18. julija v hotelu »Avstria« ve-liko narodno veselico. Čisti dobiček je na-menjen za narodne namene. Mladeniška zveza se že pridno pripravlja za to vese-lico. Da bodo videli Nemci in nemčurji, da še živi slovenski narod, ne pozabite priti 18. julija v Slovensko Bistrico. Bo mnogo zanimivega.

— Cirilico izključijo s prihodnjim šol-skim letom iz vseh ljudskih šol na Hrva-škem in se nove knjige baje že tiskajo.

— Liberalno časopisje. »Notranjec« in »Naš list« in »Belokranjec« so prene-hali izhajati. Namestu teh prične meseca julija izhajati »osrednje kmečko glasilo« »Slovenski Dom«.

— Naročila za kolke »Na pomoč bra-tom ob meji« sprejema g. Anton Volta, blagajnik »Gospodarske zveze« v Ljub-ljani.

— Prvi slovenski doktor živinozdrav-ništva. Danes je bil na c. kr. živinozdrav-niški visoki šoli na Dunaju promoviran za doktorja gosp. Anton Lampret, deželni okr. živinozdravnik v Braslovčah na Šta-jerskem. G. Lampret, ki je naš rojak, doma iz Zatičine na Dolenjskem, je prvi slovenski doktor živinozdravništva. Če-stitamo!

— Pogumen slovenski častnik. Dne 23. t. m. kopalo se je kakor navadno mno-go ljudi pri morskem obrežju Sacorgiana,

med njimi tudi deželnoobrambovski stotnik Dorn. Nepoznajoč še morske lastnosti, upal si je preveč v morje, kjer ga prehitel velik val, ga vrže proti kralju, a mu ne do-voli na suho. Tu je jel klicati na pomoč, kakor tudi njegova na bregu stoječa gos-pa. Mlad praporščik, Slovenec Dekle-va, videč nevarnost, skoči v peneče se valove in reši življenje že pojemajočemu stotniku. Dne 25. t. m. rešil je isti g. pra-porščik neko gospo od ravno taki nevar-nosti iz hladnega valovja. Čestitamo mla-demu junaku!

— V Mengšu so bili včeraj štirje ob-čni zbori. Občni zbor »Hranilnice in poso-jilnice«, potem »Mlekarno«, »Kmetijske (strojne) zadruge« in končno »Slamnikar-ske zadruge«. Pri tej priliki predavala sta mlekarški nadzornik gosp. Legvart in po-štar Ravnikar o mlekarstvu in živinoreji. Obširno poročilo sledi.

— Ves 53. polk v Zagrebu ima en dan zapora, ker je fml. Dankl pri defileju ob priliki spomina na Kustoco pri enem vo-jaku opazil na adjustaciji hudo nepravil-nost. Ubogi polkovnik in pa stotnik dotič-ne kompanije!

— Osmina po rajnem gospodu župni-ku Ivanu Juvanu v Spodnji Idriji bo v če-trtek 1. julija ob 9. uri.

— Nagrade iz Metelkove ustanove je priznal c. kr. deželni šolski svet učiteljem: Janez Grad, Fr. Rant, Ivan Strekelj, Jak. Žebre, Martin Humek, Fr. Zagorc. Na-grade iz zaklada bivšega vrtnarskega društva dobe učitelji: Fr. Högl, Fr. Črna-goj, Mat. Bartl.

— Potrdila na pobotnicah penzionis-tov. Glasom naredbe finančnega mini-strstva z dne 5. junija 1909, izdane spo-razumno z ministrstvi za notranje zadeve, za nauk in bogočastje in za javna dela in za najvišjim računskim dvorom ter objav-ljene v državnem zakoniku od 12. junija 1909 pod št. 85, zadevajoče predpise, ki naj zabranijo nepristojna izplačila pokoj-nin, odpadejo od 1. julija 1909 dalje po-sebna potrdila voditeljev matrik o življe-nju, bivališču, udovstvu ter o nepreskrb-ljenosti onih strank, ki uživajo vzgojeval-nine, sirotnine ali miloščine. Izplačujejo se pa vzgojevalnine in sirotnine samo pod pogojem, da dotična stranka (pri vzgoje-valnicah: mati, varuh ali skrbnik, pri si-rotinah: varuh ali skrbnik, pri sirotah pa, ki so bile spoznane za polnoletne, one same) poda na pobotnici sledečo izjavo: a) pri vzgojevalnicah: da otroci žive, da so nepreskrbljeni in da se nahajajo v njeni oskrbi, b) pri sirotinah: da sirote živé in da so nepreskrbljene. Pogoj pod točko a) je glede oskrbe izpolnjen, da le stranka, ki ima pravico do dvigovanja, skrbi za pre-hranitev otrok; da bi živeli v neposredni njeni oskrbi, ni potrebno. Prav tako mora ona stranka, ki uživa miloščino pod po-gojem, da je nepreskrbljena, podati na pobotnici izjavo, da nepreskrbljenost še vedno obstoja. Pri miloščinah, dovoljenih za študije ali izučitev, morajo biti pobot-nice od v to poklicanih čimitejev koncem vsakega učnega tečaja (polletja itd.) po-trjene glede obiska in zadovoljujočega uč-nega uspeha. Pri strankah, ki se nahajajo v državnih izgojevališčih, izobraževališčih ali preskrbovališčih potrdi nepreskrblje-nost oziroma spodobno vedenje in učni uspeh predstojništvo zavoda.

— Goriški vodovod. Mesto Gorica dobi nov vodovod, in sicer nameravajo zajeti v ta namen 85 litrov vode na se-kundo iz izvirkov potoka Hubelj pri Aj-dovščini in Šturjah ter izpeljati vodo po ceveh ob občinski cesti do Šturij in po-tem ob kranjsko-italijanski državni cesti do Gorice, kjer se zavije vodovod pri »Rdeči hiši« na občinsko cesto in vodi do Rafuta v Gorici. Ker je izvirke Hubelja na Kranjskem, se je udeležil vodopravne obravnave tudi kranjski deželni odbor po dež. stavb. nadsvetniku Klinarju. Po in-tervenciji deželnega odbora je zagotov-ljen vasema Šturje in Trnje na Kranjskem brezplačen vodovod, ki se bo tudi na stro-ške goriškega vodovoda vzdrževal.

— Od Sv. Jožefa pri Vrhniki. Na ob-činski poti pri Sv. Joštu so izvršeni štiri novi mostovi.

— Smrtna kosa. Po kratki, a mučni bolezni — bila je solnčarica — je umrl v noči od torika na sredo v Gorenjevsi pri Kanalu občesposhtovani posetnik Anton Križnič v 53. letu svoje dobe, ki za-pušča vdovo in 7 nedorastlih otrok. Po-kojnik je bil brat šolskega svetnika in ra-vnatelja ženskega izobraževališča v Gorici gosp. Štefana Križniča. — Umrl je v Šem-pasu 86-letni večkratni župan gosp. Josip Cernatič.

— Učitelj Flachsmann? zabranjen? Minoli teden se je imel v Spljetu predstavl-jati »Učitelj Flachsmann«, a policija je predstavlo prepovedala, češ, da bi vsled nje še bolj ne narasla nejevolja proti ra-vnateju spljetske trgovske šole. Ta mož si je namreč po vseh svojih lastnostih med ljudstvom pridobil ime »Flachsmann«...

— Umrl je v Šmartnem pri Litiji 90 let stari Franc Mandelj, poštenjak, do-broznan po Dolenjskem, kjer je prodajal sekire, motike in vsakovrstno orodje.

Ako še niste, odpošljite takoj naročnino na „SLOVENCA“!

Vsak čitatelj naj pridobi nekaj novih naročnikov.

Štajerske novice.

Š Hotel »Pri belem volu« v Celju. Pri tem na Štajerskem prvem slovenskem podjetju so se izvršile v zadnjem času večje izpremembe. Lokal, kjer je imel prejšnji lastnik Terschek trgovino z jest-vinami, se je prenameril in opremil z mo-dernim pročeljem ter oddal za trgovino s papirjem gg. Goričarju in Leskovščku. — V gostilni se toči haloško, bizeljsko, Št. Petersko (p. Sv. gor.) vino, naročeno di-rektno iz vinogradov. — Razni hodniki in razne sobe so se prenamerile. — Za po-letni čas se je priredila vrtna dvorana s senčnatim vrtom. Tako lahko hotel ustre-za vsem zahtevam. Zato pa je narodna dolžnost vseh Slovencev, da podpirajo to podjetje.

Š Nova trgovina v Celju. G. Goričar, trgovski popotnik in g. Leskovšek, poslo-vodja v Zvezi trgovini v Celju, otvorita v hiši »Pri belem volu« trgovino za pa-pir itd. Pozdravljamo to novo slovensko pod-jetje, zlasti ker sta se ga lotila odlična strokovnjaka.

Š Samoumor. Frangeš Marija iz Jab-lan se je nekoliko od Pragarskega proti Ptujju vrgla pod vlak, ki ji je nogo in roko odrezal. Njeno življenje ni bilo vzgledno. Kot mati štirih nezakonskih otrok bala se je novega osramočenja, ker je napisala na listek, da je N. nedolžen. Slaboumnost in jeza sta jo gnali v nesrečno smrt.

Š Umrl je Adolf Sturm, c. kr. pol-kovnik v pokoju.

Š Umrla je v Ptujju davkarjeva vdova gospa Eliza Laibacher.

Ljubljanske novice.

lj Poročil se je g. Luka Kalan, čevlja-rski mojster, z gospico Josipino Vičič. Bilo srečno!

lj Oddelek vojaške godbe 27. pešpol-ka se je odpeljal včeraj zjutraj pod vod-stvom godbenega kapelnika v Laško, kjer koncertuje štiri dni.

lj Občni zbor »Slovenskega delavske-ga stavbiškega društva« bo dne 30. t. m. ob 6. uri zvečer v delavskem konzumnem društvu na Kongresnem trgu.

lj Umrl je včeraj opoldne po težki dol-gotrajni bolezni tukajšnji občesposhtovani trgovec g. Ernest Perdan. Svetila mu večna luč!

lj »Slavčeva« slavnost se je včeraj vršila po programu. Beležimo, da so slo-vanske goste Hrvate in Čehe na kolodvo-ru in tudi drugod kjerkoli so se pokazali tudi naši somišljeniki pristrčno pozdrav-ljali. Ogromna večina hiš v Ljubljani pa ni imela zastav in to je najboljši odgovor na to, da je Iv. Hribar pisaril celo pis-ma hišnim posestnikom, naj izobesijo za-stave. Tudi med hišnimi posestniki v Ljub-ljani ni več tako, kot je bilo nekdanj, da se je vse treslo strahu, ko je prišla beseda z magistrata. Ljudje se vedno bolj prepriča-vajo, da Hribarjevi kanoni z Grada še niso nikogar usmrtili. Udeležba iz Hrvaške in Češke je bila številna, iz slovenskih dežel pa ne posebna. Preveč je bilo »deputacij«. Danes zjutraj je imel slavnostni govor v »Narodnem Domu« g. — Anton Trstenjak. Menda ni povedal, kako je on razumel svoj čas biti predsednik, tajnik in blagajnik nekega društva in kako je na višku tega delovanja bil v Sežani. Dobro bi bilo po-skrbeti, da pridejo o tem v nekatere slo-vanske liste podatki iz tistega slovenskega lista ki je šele nedavno podrobneje opi-saval tega slavnostnega moža. »Slavec« se je proslavil, da je Antona Trstenjaka iz-bral za svojega slavnostnega govornika. Prav odkritosrečno čestitamo k tej akvizi-ciji! Sicer se pa v opis slavnosti ne spu-ščamo, mislimo, da nam bo slov. del. (del-niško?) pevsko društvo »Slavec« hva-ležno za to. Za nas je s to notico zadeva končana, razume se pa, da bomo na vsak napad krepko reagirali.

Telefonska in brzojavna poročila.

LAHI V KRALJESTVU SE JEZE NAD SLOVENCI!

Rim, 28. junija. »Corriere d'Italia«, glasilo ministra Tittonija, se v dolgem članku jezi na Gostinčarja in Slo-vence, ki so s svojim nastopom v odse-ku preprečili, da se vprašanje o sedežu la-ške univerze v Trstu saj še letos ne bo

moglo rešiti povoljno za Italijane. »Cor-riere« zameri tudi avstrijski vladi poseb-no, ker je baron Aehrenthal Tittoniju kate-gorično obljubil, da dobe Lahi univerzo v Trstu. »Corriere« priobčuje več izjav nemških poslancev o tem vprašanju in pa uradnih oseb, ki povdarjajo, da se saj le-tos ne bo moglo otvoriti vseučilišče v Tr-stu iz notranjepolitičnih nacio-nalnih razlogov. Najboljši pa je odgovor, ki ga je dal dopisniku »Corriera« nek nem-ški poslanec: »Vprašate, kaj se bo zgodilo z laškim vseučiliškim sedežem? Ali ne po-znate naše domovine? Zgodilo se bo to, kar se pri nas dogaja, kadar je treba, da se kaj zgodi, zgodilo se namreč ne bo — nič!« Tableau! Lahji v regnu pa naj se le potolažijo in si zapomnijo, da se ne bo zgodilo, kar bi oni radi izsilili, ampak kar se bo zgodilo, se bo le v sporazumljenju s Slovenci moglo zgoditi!

POSLANEC UDRŽAL PRI AEHREN-THALU.

Praga, 28. junija. »Narodni Listy« po-ročajo, da se v gosposki zbornici govori, da je konfiriral Aehrenthal tudi z Udrža-lom. Bienenrth je izjavil nasproti članom gosposke zbornice, da se snide gosposka zbornica zopet 12. julija in da upa na re-šitev pooblastilne postave in trgovinske pogodbe z Rumunijo.

KARLOVAŠKE DEMONSTRACIJE PRED SODIŠČEM.

Praga, 28. junija. Zaradi demonstracij v oktobru 1908 je stalo pred sodiščem 8 oseb. Trije obtoženci so obsojeni v 14-dnevni, eden v enomesečno težko ječo, eden v 12urni zapor, ostali so oproščeni.

OGRSKA KRIZA.

Budimpešta, 28. junija. Lukacs je pri-šel sem, da konfirira s Košutom, kako se-staviti mešan kabinet. »Budapesti Hirlap« pravi, da se mu to ne bo posrečilo in da bo na cesarjevo povelje Lukacs nato se-stavil kabinet izvenparlamentarnih mož. List za ta slučaj že napoveduje narodni odpor.

ATENTAT NA GENERALA.

Stockholm, 28. junija. Včeraj popol-dne je v sredi mesta ležečem kraljevem vrtu ustrelil delavec Fana artiljerijskega generala Weckmana in nekega zdravnika. General je bil takoj mrtev. Nato je dela-vec tudi sebe ustrelil. Pri delavcu so do-bili anarhistične spise.

OBSOJENI VOHUNI.

Verdun, 28. junija. Zaradi vohunstva je obsojenih 6 oseb v tri do petletno ječo. Med obsojenci sta dva vojaka, eden de-lavec v arsenalu.

ŠOLSKA STAVKA.

Lille, 28. junija. Veliki izgredi so na-stali v tukajšnji umetni šoli. Pri treh učen-cih je našel paznik anarhistične spise, vsled česar so jih izključili. Učenci so nato priredili velike demonstracije.

KOLERA V PETERBURGU.

Peterburg, 28. junija. Kolera se čim-dalje bolj širi. Blíža se sosednim delom rezidence. V Petrovem dvoru in v Car-skem Selu so na kolero obbolele še štiri osebe. Minuli teden je umrlo na kolero 59 oseb. Od 29. maja do včeraj je obo-lelo v Peterburgu na kolero 744 oseb, umrlo pa 211.

PONAREJALCI BANKOVCEV.

Brodi, 28. junija. Policija je zaprla več ponarejalcev bankovcev. Našli so po-narejenih bankovcev v višini 80.000 rub-lev in dobro urejeno delavnico, ki je že dlje časa poslovala.

ROPARJI UMORILI OSEM OSEB.

Varšava, 28. junija. Roparji so napadli 10 potnikov in na grozen način umorili ter oropali osem oseb.

VELIKA RUDNIŠKA NESREČA NA ŠPANSKEM.

Berolin, 28. junija. V Santi Elizi na Španskem je grozna eksplozija v rudniku povzročila, da je mrtvih osem oseb, ne-varno ranjenih pet, eden lahko ranjen.

Poletne nevarnosti za dojenca. Raz-meroma največ dojenčev pomrje vsled poletnih bolezni. Najnevarnejša izmed njih sta driska in želodčni katar, kateri dosti-krat pobere otroka že v malo dnevih. Po-vzročajo pa želodčni katar posebno bakte-rije v mleku, katere se v poletni vročini neznansko hitro množe in razkrajajo mle-ko. Kravje mleko pa ni za otroka šele tak-krat nevarno, kadar se je že vidno raz-krojilo, in naj se zato izključi popolnoma v vročih poletnih časih od hrane dojen-cev. Edina pravilna oblika, v kateri se lahko daje v vročih letnih časih dojenca kravje mleko, je mleko v zvezi z nevtrali-ziranimi, redilnimi in lahko prebavnimi se-stavinami, kakor to nudi na mleku kar naj-bolj bogata, povsod poznana Nestléjeva moka za otroke.

Spominjajte se z darovi „Roko-delskega Doma“ v Ljubljani!

* »Dolina krvi« (Glenanaar). Roman. Napisal P. A. Sheehan. Iz angleščine prev. Fran Bregar. Kot osmi zvezek »Leposlovne knjižnice« je »Katoliška Bukvarna« izdala ta najnovejši roman slavnega irskega pisatelja Sheehana. Pri nas je Sheehan še malo znan, dasi so njegova dela tudi v tujih slovstvih vzbudila veliko zanimanje ter doživela že mnogo prevodov. Original njegovega romana »Moj novi kaplan« se je razpečal v teku dveh let v 30.000 izvodih in je sedaj preveden celo na hrvaščino.

Toda najbolj odsejajo vse pisateljske vrline Sheehanove iz njegovega najnovejšega dela, ki je naslovljeno »Dolina krvi« (Glenanaar). Ni samo slučaj, da obsega »Glenanaar« povest skoro štirih rodov, temveč je to ustvaritev velikanskega načrta, ki se je porodil v misli Sheehanovi duši: kako napisati roman, čigar glavni junak bi bil ves irski narod? Namera je težka, pa lepa; predmet ogromen, pa slikovit. »Glenanaar« ni samo zgodba otroško-poštenega Edmonda Connorsa ali povest o zvesti ljubezni Terence Casey, marveč v prvi vrsti umetniško občutena in umešana zgodovina Irske, nje življenja in trpljenja. Sheehan jo vidi in spremlja izza onega časa, ko so si zatirani Irči zavratno in v temnih nočeh delali pravico s puško, ko so jih Angleži zato obešali, a s tem le še krepkeje razpihali nevarno tlečo žerjavico sovraštva v irskih srcih; gleda jo tedaj, ko je grozoviteje kot Anglija razsajala kuga in lakota, ki je šla po deželi kot sodnji dan, poskušajoč za seboj le nezasegane grobove; vidi jo slednjič v novem času, ko se na mračnem irskem nebu utrinjajo prvi žarki svobode in oznanjajo jasnejšo dobo; zato kliče ob koncu kot prorok svojim rojakom, ki so pobegnili z doma v tujino: domov, domov! — kjer se ozirajo po njih razpala okna starih irskih gradov, kjer duhovi irskih očetov ne morejo najti miru, dokler ne poljubijo ubegli sinovi trave na njihovih grobovih in ne izmolijo zanje tihe molitve, ki daje pokoj dušam ...

Zato je »Glenanaar« povest irskega naroda, zlasti povest o neuklonljivi verski in narodni zvestobi Ircev, ki je bila edina krivda v njihovi žalostni zgodovini, a obenem tudi edina življenjska moč in odpora na sila v stoletjih sirovega zatiranja. Toda dasi ima Sheehan te velike cilje svojega romana pred očmi, vendar ne prezre vsled tega malenkosti, temveč slika irsko življenje tako živalno, resnično in naravno, kakor bi se vršilo pred bralčevimi očmi. Njegov slog je sedaj miren, sedaj strastno kipeč, sedaj ljubečedovtipen. Vsaka stran in ves roman pa je kakor slavošpev krščanstvu, ki je oplemenitilo irske duše, jim dalo neizčrpnih sil in še sedaj blagodejno sije nanje kakor toplo sonce na posejano njivo. Irski narod je majhen po številkah, velik po trpljenju in slovensko ljudstvo mu je tako zelo podobno v obojem; morda bo bralo v »Glenanaaru« svojo povest in je bo veselo. Cena broširanemu izvodu 4 K 20 h, vezanemu pa 5 K 80 h. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

* Ferjančič, Fran, Mešani in ženski zbori. Cena partituri 3 K, glasovi (po dva skupaj) po 50 vin. V Ljubljani 1909. Založila »Katoliška Bukvarna«. Opozorjamo vnovič na te skladbe, o katerih je prinesel »Slovenec« originalno oceno g. Kimovca, ki pravi o njih: V elegantni obliki na finem papirju stopajo pred nas te skladbe, deset po številu. Menda ne bo preveč, če rečem, da so skladbe zelo dobre, izvečine naravnost izvrstne. G. Ferjančič ima svoj poseben značaj v kompoziciji, diči ga slovensko čuvstvenost, odeto v najboljšo moderno obliko; originalen je, skoroda vedno zelo živahen, in kar je največ vredno: vedno najde značaj besedila jako primeren izraz v glasbi. Krasna je v tem oziru S. Gregorčičeva »Tone solnce, tone ...«, izrazit »Pustni večer«, kako se v lahnem rondoju ob lahkih violinah in hrumečem basu vijejo pari, potem to skrivnostno, svarivo trkanje ob polnočni uri, hrupno norčevanje godcev in plesavcev in nazadnje žalosten konec v valovih: karakteristično! Efekt mora napraviti skladba povsod, če se bo količkaj energično proizvajala. Ali pa ljubka »Šivilja« in živahne, zgovorne »Plevce«, kako so to lepega, nežnega izraza! »Lahko noč« bi mogli imenovati skoro koncertno skladbo. — Poleg drugega naj omenimo le še Ferjančiča kot prirejevalca narodnih oziroma ponarodnih pesmi. Tri je sprejel v to zbirko. Priznati se mora, da so izobno urejene, zlasti ugaja dekliški zbor »Rožmarin«, ki je naravnost globoko zamišljen. Dobro proizvajati mora ganiti srce. Sploh diči skladatelja originalna zamisel, globoka koncepcija. Hkrati je potrebno omeniti dobro uporabljanje motivov in vsled tega tudi enotnost vsake skladbe. In kljub temu, da so skladbe popolnoma umerjene po modernih zahtevah, vendar niso ravno težke. Količkan izvežban zbor jih bo večino lahko zmagoval, seveda s primernim trudom in ukom. In čas bi že bil enkrat — naj olajšam s to besedo svoje srce — čas bi že bil, da bi se splošno naši zbori povzpeli vsaj malo višje,

naj bi pevci, pravzaprav pevovodje, zahrepeneli po napredku! Pevci se namreč — experientia teste — veliko rajše uče skladeb, ki stanejo nekoliko več truda, lažje jih dobiš za izkušnjo, kakor pa za vsakdanje blago, ki ga celo navaden pevec po vseh plateh po melodiji in harmoniji že skoraj prej pozna, predno ga v roke dobi. Dajmo našim navdušenim pevcem krepke hrane! Upajmo, da bo ta zbirka — ki kar kliče po zborih — tudi v tem oziru veliko dosegla. — Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* »Večna molitev« z velikim tiskom je zdaj tudi v vezavi z zlato obrezo na razpolago, izvod po 3 K 90 h (v vezbi z rdečo obrezo 3 K). Knjigo z veseljem pozdravlja naše ljudstvo, ki tako rado moli in časti predvsem Jezusa v zakramentu ljubezni. Saj »Večna molitev« v novi obliki z velikimi črkami v razločnem in krepkem tisku ustreza vsakomur, v prvi vrsti pač onim, kojim pešajo oči, pa sploh vsem, ker se molitvene ure na večer molijo pri luči in so cerkve zelo mračne. Nova knjiga varuje vid, zato bo vsak gotovo zelo rad po njej segel. Velike vrednosti je pa tudi trpljenje (pasijon) našega Gospoda Jezusa Kristusa po štirih evangelistih, kar dozda nima prav nobena slovenska molitvena knjiga. »Večna molitev« v novi obliki naj postane last vsake poštene krščanske slovenske hiše. Naroči s v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Novo! Biserne iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šašel, 1909. II. del. Kako željno so prijatelji narodnega slovstva pričakovali te knjige! I. zvezek »Biserne« je bil povsod z navdušenjem sprejet, drugi pa gotovo ne bo nič manj. Dvajset let živi pisatelj, g. Šašel, med belokranjskim narodom, pozna njegovo dušo, njegovo mišljenje, njegovo čustvanje. Avtor ni nabiral samo kot znanstvenik, ki gre večkrat mimo najlepših stvari, kakor slepec, ampak kakor mož, ki ljudstvo ljubi in zato umeva — umeva njega najlepše zaklade. In zato so »Biserne« res biseri slovenskega narodnega slovstva. Kako je značaj belokranjske narodne pesmi in pravljice mehak in miloben; duh tega narodnega blaga je bolj hrvaški nego slovenski, jezik pa se približuje vedno bolj književni slovenščini, ki jo gojita cerkev in šola. Zato je delo gosp. Šašlja, ki je silno mnogo nabral narodnega blaga, ne le zanimivo, ampak folkloristično velike važnosti.

Drugi del se nekoliko od prvega razlikuje in sicer v tem, da so skoraj vse narodno blago zanj nabrali in zapisali Šašljovi župljani sami. Kakor prvemu zvezku je tudi drugemu dodejan obširen slovarček, ki hrani premnogo zanimivega besednega gradiva. Od prvega zvezka se pa drugi s tem posebno odlikuje, da ima dodejane lepo izvedene podobe, ki predstavljajo belokranjske narodne noše in skupine, kakor so jih sestavili za dunajski jubilejni izprevid. — Knjiga obsega pregovore, epske pesmi, lirčne pesmi najrazličnejše vrste, pobožne, šaljive; nadalje vraže in običaje ter pravljice.

Brezdvomno poseže vsak izobraženec po »Bisernicah«, saj imamo Slovenci malo takih del, ki bi nas tako globoko seznanili z narodno dušo.

Cena 2 K 60 vin. za broširan in 3 K 60 vin. za vezan izvod; na razpolago je tudi prvi zvezek, ki velja broširan 2 K, vezan pa 3 K.

Dobi se v »Katoliški Bukvarni«.

* Prvič med Indijanci. Josip Spillman S. I. Ljubljana 1909. Spillmannove povesti 17. zvezek. Izšel je nov zvezek splošno priljubljenih spisov mladinskega pisatelja Spillmanna. Gotovo ga bodo z veseljem pozdravili vsi, ki znajo ceniti vrline teh del, ki se odlikujejo po plemenitosti tendence, poljudnosti in poučnosti, zlasti za mladež. Treba je pozdraviti knjige, ki so v stanu izpodrinuti fantazijo kva-reče povesti pisateljev, ki pišejo, ne da bi imeli pred očmi blagor mladine, ampak le špekulirajo na nevednost. Mladinski prijatelji, sežite po knjižicah Spillmannovih, ki jih v lepih prevodih izdaja »Katoliška Bukvarna«, pri kateri se naročajo. Cena 17. zvezku 60 vin., trdo vez. 80 vin.

„Ako ne drugekrat vsaj ob petkih moramo imeti Pekatele na mizi“,
ukazuje gospodar v hiši.

1411

Krondorfer se kol naravna namizna voda
prve vrste in kot zdravilna voda
zoper težkoč organskega dihanja in zoper
bolesti želodca in mehurja najbolje priporoča.

Gospodična

izvrstna kuharica, vajena v vsem gospodinjstvu, želi službe pri kakemu gospodu ali k večji boljši družini, kot podpora gospodinj. Pismene ponudbe do 1. julija na upravnstvo »Slovenca« pod šifro »Gospodična 1784«.

Priporočamo našim rodbinom
Kolinsko cikorijo.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 28. junija.

Pšenica za oktober	13.70
Pšenica za april	14.04
Rž za oktober l. 1909.	10.18
Oves za oktober	7.91
Koruza za juni 1909	7.76
Koruza za maj l. 1910	7.24

Efektiv: — — —.

Ure! Milko Krapeš Gramofon
urar, Ljubljana, Jarcčev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr. tula nikel. žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlate verigice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo 2393 36

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštne prosto.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
zakrojno risanje
FRANJA JESIH
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kraj po životni meri.

Ilustrovani ceniki zastojin franko

Ilustrovani ceniki zastojin franko

Marijin trg št. 1.
Največja zaloga najfinjših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronze. Plistno in kovinsko zlato, srebro in aluminij v listih. Štampiljske barve. Oglike za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Silikarsko platno in papir. Paleta, škrtile za študije. Čopiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, krmilne, prstene in ručinske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posetalne itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, hrncev, lakov in steklarskega klesa.

Prodaja najboljšega mizarakoga

lima po najnižji ceni,

karbolineja samo boljše vrste,

gipsa alabastra in steklastnega za podobarje in zidarje.

Ustanovljeno 1832.

Zahtevajte cenike!

Pravilno ime Schichtovega pralnega izvlečka je

„hvala žensk.“

To je najboljši milni prašek za namakanje perila in popolno nadomestilo za beljenje po travi.

DOBIVA SE POVSOD.

1076 5-1

796 1-1

Zalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naša ljubljena mati, oziroma sestra, gospa

Uršula Rupnik
roj. Mrzlikar

po dolgotrajni in mučni bolezni, predvidena s sv. zakramenti dne 26. junija 1909 ob 3. uri pop. v 75. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bode dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Bohoričeve ulice št. 3 na pokopališče k sv. Križu. Ljubljana, 26. junija 1909.

Fran, Anton, Ivan sinovi. Marija in Ana Bahar roj. Mrzlikar, sestri.

Meteorološko poročilo.

Vilčna n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Večrvi	delež	Padačina v 24 urah v mm
26	9. zveč.	734.1	17.2	sr. szah	nevihta	
27	7. zjut.	32.8	12.3	sr. jvzh.	dež	31.0
	2. pop.	33.8	19.0	sr. jzah.	del obl.	
27	9. zveč.	35.6	15.8	st. jug.	pol obl.	
28	7. zjut.	36.9	12.7		jasno	4.7
	2. pop.	35.1	23.4	brezvetr.	del. jasno	

Srednja predvčerajsnja temp. 17.5°, norm. 18.8°. Srednja včerajsnja temp. 15.7°, norm. 18.9°.

= Kuharica =

v starosti 34 let, izurjena v gospodinjstvu, išče službe najrajši v župnišče na dežel. Blagohotne ponudbe pod »Skrbna« se prosijo na upravnstvo tega lista. 1728 2-1

Prodaja se več 1757 3-1

oken iz mecesnega lesa in velika vežna vrata s težkimi kamnitimi podboji, vse prav dobro ohranjeno. Pojasnila Florjanske ulice 23, II. nadst.

Ustna voda „Euodin.“

Specialiteta za kadilce.

3265 Glavna zaloga: (11)
Lekarna Ub. pl. Trnkozcy v Ljubljani.

Absolvent

»zadružne šole« išče primerne opravila pri kaki zadrugi. Naslov pove upravnstvo »Slovenca«.

1759 3-1

Mlad tehnik

za električno centralo išče službe. Nastopi lahko tekom 14 dni. Ponudbe pod šifro 1786 »100« na upravo »Slovenca«.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace-Podravski, **Ben-Hur**. Roman iz časov Kristusovih. Vez. K 4-50.

Ljudska knjižica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. K —'60.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —'60.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernac Zmagovac. Povest. — Aditltner, mednarodni. K —'60.
4. zvezek: Detela dr., Malenke. Povest. K 1—, vez. v platno K 1-70.
5. zvezek: Zadnja kmečka. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, v platno vez. K 2-60.
6. zvezek: Flegar, Gozdarjev sin. Povest. K —'26.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. K —'90, vez. v platno K 1-70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. K 2-20, vezana v platno K 3-20.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. K —'40, karton K —'60.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. K —'40, karton K —'60.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. K —'40, karton K —'60.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. K —'40, karton K —'60.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. K —'40, karton K —'60.
6. zvezek: Arumugan, sin indijskega kneza. Povest. K —'40, karton K —'60.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. K —'60, karton K —'80.
8. zvezek: Tri indijske povesti. K —'60, karton K —'80.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K —'60, karton K —'80.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vladu Akbarja Velikega. K —'40, karton K —'60.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. K —'40, karton K 60.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. K —'60, karton K —'80.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. K —'60, karton K —'80.

14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. K —'60, karton K —'80.
15. zvezek: Angel sužnje. Brazilska povest. K —'40, karton K —'60.
16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K —'60, kart. K —'80.
17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo. K —'60, karton K —'80.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. II. Spomini na deda. Pravljičje in povesti iz slovenskega naroda. III. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — IV. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetškega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. sosedom sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojnim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni banikovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pripovedne pesmi.

Cena: broš. a K 1-20, eleg. vez. a K 2—.

Andrejčkovega Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
2. zvezek: Matevž Klander. — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Koščenina. 30 v.
3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. 30 v.
4. zvezek: Popotni list. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi. — Spomin na Dubrovnik. — Damberški zvon. 90 v.
5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. 30 v.
8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.

Gregorčič, Poezije.

- Isto, II. K 2—, vez. K 3-20.
- Isto, III. K 2—, vez. K 4—.
- Isto, IV. K 2-70, vez. K 3-20.

Kociantč-Svave, Podučne povesti. 80 v. — 26 povesti za mlade ljudi. V boloričici tiskano. 40 v.

- Kočevar**, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.
- Cigler**, Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. K —'60.
- Kortonica, koroška deklica. Povest. K —'60.
- Kržič**, Angelček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II. — XV. kart. a K —'80.
- Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07, kart. a K 4.
- Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I. — III. del a 60 v., kart. 80 v.
- Nedolžnim srcem. Pesmi s slikami, vez. K 1-45, kart. K 1-20.
- Sveta Germana, izgled krščanske potrpežljivosti, 20 vinarjev.

- Šmid Krištof**, Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.
- Mladi samotar. Povest. 30 v., kart. 50 v.
- Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov, 40 v., kart. 60 v.
- Nedolžnost, preganjana in povelšana. Povest. 60 v.
- Evstahij. Povest. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa. Povest iz starih časov. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa. Povest. (Silvester) 40 v.
- Dve povesti: Golobček, Kanarček. 30 v., kart. 50 v.
- 100 majhnih pripovedek za mladino. vezana 80 v.

- Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.
- Tomšič**, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1889, 1890, kart. a K 4—.
- Zakrajšek**, Ogljenica ali hudobija in nedolžnost. Povest. 60 v., kart. 80 v.
- Malavašič F.**, Oče naš. Povest za mladino in ljudstvo. K 1-70.
- Mati božja dobrega sveta** ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turskih bojev koncem XVI. stoletja. 80 v.
- Slovenski A. B. C.** v koloviranih podobah s pesmicami. Priporočilna knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v., trdo vez. K 1-20.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razpoke. Roman. K 2—, vez. K 3—.
2. zvezek: Turgenjev, Stepani kralj Lear. Povest. — Stepanjuk, Hiša ob Volgi. K 1-20, vez. K 2-20.
3. zvezek: Prus (Alex. Glowacki), Straža. Povest. K 2-40, vez. K 3-40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman. Broširano K 3—, vez. K 4-20.
5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskim uvodom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. Broš. K 2-40, vez. K 3-60.
6. zvezek: Cuampol-Levstik, Mož Simone. Broš. K 1-90, vez. K 3—.
7. zvezek: Sevcenko-Abram, Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamaščini. Broš. K 1-50.
6. in 7. zvezek skupno broš. K 3-40, vez. K 4-50.
- Sienkiewicz**, Potop. Zgodovinski roman. I. in II. del. Broš. K 6-40, vez. K 9-20.
- Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. Broš. K 5-20, vez. K 7-30.
- Z ognjem in mečem. Historičen roman, 4 deli. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
- Rodbina Polaneških. Roman, 3 zvezki. Broš. K 10—, vez. v 2 zv. K 12-60.
- Mali vitez, Pan Volodijevski. Zgodovinski roman, 3 zvezki. Broš. K 7—, vez. K 8-40.
- Medved**, Poezije, I. del. Broš. K 3-80, vezano K 5—.
- II. del. Broš. K 4—, elegant. vez. K 5-40.
- Sardenko Silvin**, Roma. Poezije. Broš. K 2—, elegantno vez. K 3-20.
- V mladem jutru. Poezije. Broš. K 1-50, vez. K 2-20.
- Prešerna Franceta**, Poezije. Uredil L. Pintar. Broš. K 1—, vez. K 1-40.

Potrži žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi v boljše življenje našega preljubega soproga, oziroma očeta, sina in brata. blagorodnega gospoda

ERNSTA PERDANA

sotrudnika tvrdke Ivan Perdan in solastnika zastopa „Riunione Adriatica di Sicurtá“ za Kranjsko

ki je danes ob 12. uri opoldne po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 34. letu starosti, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb predragega rajnkega bode v torek dne 29. junija ob 1/2 7. uri zvečer iz hiše žalosti, Franc Josipa trg št. 12, na pokopališče pri Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Ljubljana, dne 27. junija 1909.

Ada Perdan roj. Hieng,
soproga.

Marija Perdan,
mati.

Maruška in Adica,
hčerki.

Josip Perdan,
brat.

Marjanca Perdan,
sestra.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zumburg, Mödling, Novi Jičín, Plzeň, Praha, Liberce, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vrata. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastonj in franko.

Opr. št. Hc 86/9

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 7. junija 1909 oprav. št. S 5/9/45 bode dne 5. julija 1909 dopoldne ob 10¹/₄ uri in naslednje dni v Kranjskigori št. 21 na javni dražbi prodajalo v konkurzni sklad zapuščine Ivana Primožiča v Kranjskigori spadajoče razno špecerijsko, manufakturno, galanterijsko blago, železnina itd.

Reči se smejo pred dražbo ogledati.

1787 3-1

C. kr. okrajna sodnija Kranjska gora, oddelek II
dne 12. junija 1909.

Kdor je siv, izgleda star.

Izborna, zjamčeno neškodljivo barvilo za las in brado sta
1. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk. rjav in črne barve.
Barva takoj in trpežno, i. kart. K 4-
2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1-
sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1024

Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo.

Vitek-ov „Immerjung“

Po uporabi.

Zahtevajte le Vitkeve izdelke in odklanj. odločno vse drugo.
Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Dobro izurjenega

1753 4-1

trgovskega pomočnika

sprejme takoj A. Kobi, trgovina z mešanim
bloom na Bregu pri Borovnici.

STANOVANJE

se odda za avgustov termin v Rožni dolini
št. 203, obstoječe iz sobe, kuhinje, shrambe in
nekaj vrta. T. Čeh. 1700 4-1

Popolnoma izurjena, zanesljiva

konforistinja

in prodajalka tobaka se sprejmeta pri
tvrdki OTON HOMAN, trgovina z mešanim
blagom in zaloga tobaka, Radovljica. 1794 3-1

KONTORISTINJA

večja tudi nemščine, ki se razume na knjigo-
vodstvo, se išče takoj za večje podjetje v Ljubljani.
Želi se znanje stenografije in pisanja na stroju.
Ponudbe na upravo „Slovenca“. 1795 3-1

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek
v lekarni Trnkoozy zraven
rotoveža, lepo tiskano deset zapo-
vedí za zdravje tudi po pošti se brez-
plačno razpošiljajo. 3257 52-

Prošnja.

1716

Prošjo se tem potom vsi, ki bi kaj vedeli o
sedanjem bivališču gospodičine Marije Skvarča,
dama iz Rovt pri Logatcu, iz hiše nekdanje zvané
pri „Vipavčevem Janezu“ (Japanc Janez), sedaj
vdova in baje bivajoča v Ljubljani. Vsa dotična po-
jasnila naj se pošiljajo na naslov njenega sorodnika:
Julij Skvarča, Normanci, Slavonija.

Fr. Merhar

stavbeni in galanterijski klepar
Ljubljana, Tržaška cesta 2

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu
in preč. duhovščini v izvrševanje vseh
v njegovo stroko spadajočih del, po-
sebnost pa 1790 6-1

pokrivanje streh in cerkvenih zvonikov.

Naročila za vsa nova dela kakor
tudi popravila, ki se izvršujejo točno
in po najnižjih cenah, se sprejemajo
v delavnici na Tržaški cesti št. 2.

Iz proste roke se prodaja

novozgrajena hiša

blizu tovarne in železnice, v kateri se nahaja gostilna.
Pripravna je tudi za kako drugo obrt. Natančna po-
jasnila daje lastnica Rozalija Žumer, Koroška
Bela št. 104, p. Javornik. 1789 3-1

Praktikant

3 začetno plačo, že nekoliko izvežban sprejme
se v knjigovodstveni oddelek „Gospodarske
zveze v Ljubljani“.

1771

Gozdni in poljski čuvaj.

Službo gozdnega in poljskega čuvaja odda občina
Zgornja Šiška. Prosilcem za to službo se je oglasiti do
10. julija t. l. pri podpisaneu županstvu.

Županstvo občine Zgornja Šiška,

dne 24. junija 1909.

Ivan Zakotnik.

1764 7-1

N. Volk, kemična pralnica

Šoštanj, Štajersko
se priporoča za snazanje vsako-
vrstnih oblik itd. Cene primerno
nizke. Delo solidno in se tekom tedna izvrši.
Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magliču,
krojaču, Miklošičeva cesta 10.
680 30-1

Spretna prodajalka

popolnoma izvežbana v ma-
nufakturi poštena, lepega ve-
denja se sprejme v
stalno in dobro službo pri
R. Miklauc, Ljubljana,
1775 Stritarjeve ulice št. 5. 3-1
Oziralo se bo le na boljšo moč.

Prost ogled!

Prilika je zelo
ugodna samo
proti takojšnjem
plačilu.

Do 1. avgusta t. l. prodaja pod ceno.
Več vrst platnenega blaga, prtov,
prtičev, žepnih robcev, kravat, švi-
carskih vezil, nogavic in perila.

Anton Šarc, Sv. Petra cesta 8
izdelovanje perila in oprem za neveste.

1767 1

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bodo vršili vsprejemni izpiti
za prvi razred 1788 1-1
dne 9. julija od pol 9. ure naprej.

Učenci, ki žele biti sprejeti v prvi razred, naj se javijo pri podpisaneu ravnateljstvu dne
8. julija od 9. - 12. ure. S seboj naj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.
Vnanji učenci se lahko oglašijo tudi pismeno, ako pošljejo gori imenovani listini pravočasno
po pošti.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju,
dne 26. junija 1909.

V najem se da

1770 2-1

 velik hlev za konje
(primeren tudi za mlekarno). — Proda se
pod s šupo in 2 kozolca.
Pojasnila daje gospa Lujiza Lassnik, Ljub-
ljana, Wolfove ulice šte. 1, I. nadstropje.

Vinska trgovina ZAJEC v Spodnji Šiški

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svojo veliko zalogo zjamčeno pristnih
raznih vin po znižanih cenah, liter od 20 vin. naprej.

1601 12-1

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Pozor!

PONUDBA

samo za zasebnike in kupovalce. Vsi predelani in trgovinski v novi hiši in radi inventure prodajam po tovarniških cenah:

10.000 m ostankov

prilagojenih in brez napake, 4 m v dolžini 3-12 m za 15 kron; izbrane, izbrane za 17 K; dvojnega ena postelja za 17 K; za blazine in ostale prevleke; desetine, belo blešče v modrih, toni, krizele, za sušnje, modri, hlast, blago za sušnje, modri, 8 101 po povprečju 10-1

ANTONIN MARŠIK,
kraljica in republika, Cesta
Cerna pri Nečodu, Čisto.

Jamcim
s čisto be-
sede za trpe-
blago in da jih za-
dovolji vsako naročilo

Pozor!

Veliko zalogo absolutno zanjimčnega
pristnega vina, 1097

prilagojeno opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi**. — Izborna kvaliteta: letošnje belo mašno vino od 30—40 K. Sortirano vino rizling, beli burgundec, silvanec in zelen od 40—55 K, črni „Karminet“ po 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 120 K, vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadruge in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi**.

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zob-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 7

Dobi
se
posred

Lepo

posestvo

na Spodnje Štajerskem, v večji župniji, ob okrajni cesti in blizu železniške postaje, obstoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, vrta, njiv, sadonosnikov, travnikov, gozdov in vinograda, se iz proste roke takoj proda. Več pove uprava tega lista. 1783 3-1

ALOJZIJ ZMITKO
velika tovarna z električnim obratom za

GODBENO ORODJE

V LOVČIČ kraljestvo - Češko -

izdeluje vse vrste glasbil iz lesa in kovine, pihala za obnove (signale), izviritev in harmonija brez napake.

STROKOVNA OPRAVA

M 1001 vseh godal in bobnov 26-1

Gostje kmetije Ceniki zastoni

SODI

stari, močni, dobri, ovinjeni, s 40 hl, potem novi sodi od 30 do 600 l se poci na prodaj; potem stari močni sodi 2 palca debeli, dalje 9 oljnatih stenderjev s pločevino dobro obitih, tudi dobrih za zelje od 15 do 30 hl vsebine, na prodaj po 40 in 60 K pri Ivanu Suggenig sodar Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5. 1782 3-1

POZORI Ustanovljeno leta 1826. **POZORI**

PAVEL ROCCO, Rovinj, Istra.

Priporočam svoja lastna vina za gostilne, restavracije in fina namizna vina po zelo nizkih cenah na drobno in debelo. — Postrežba hitra.

Vzorke pošljem na zahtevo takoj.

1532 6-1

Modni salon za damske klobuke
S. Magdić, Ljubljana, hotel pri Maliču, nasproti
glavne pošte priporoča damske klobuke v veliki izbiri oblike, cvetlice, peresa, nakit. Pariški modeli, znatno nižane cene. Posebni oddelek v prvem nadstropju. 1367 c

Hranilnica in posojilnica v Kamniku registr. zadruga z neomejeno zavezo
razpisuje

službo tajnika

Prosilci morajo biti popolnoma večji knjigovodstva in sestave zemljiškoknjižnih predlogov. Plača po dogovoru, Prošnje z dokazi sposobnosti in dosedanjega službovanja je vložiti

najkasneje do 15. julija t. l.

Načelstvo.

1766 3-1

DEERING- DEERING- DEERING-

kosilne stroje, svetovno znane kot najboljše ameriške stroje sedanosti priporoča prva slovenska veletrgovina z železnino in poljedelskimi stroji

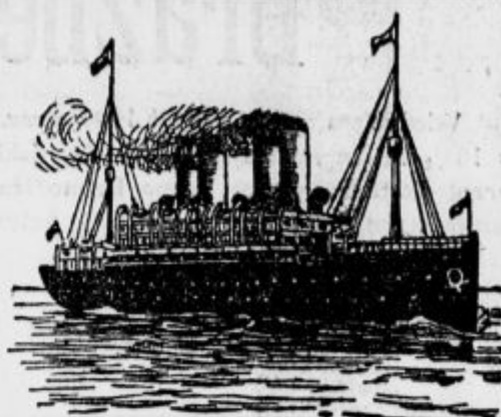
FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije
cesta št. 1.

1550 8-1

Istotam se dobijo tudi vsakovrstni drugi stroji, kakor slamo-reznice, mlatilnice, čistilnice, vrtila, preše za sadje in dr. in dr.

DEERING- DEERING- DEERING-

Kdor hoče varno, mirno in hitro

v AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika 1639 30

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki velikani:

Kaiserin Augusta Victoria nosi	25.000 ton
Amerika	24.000
President Lincoln	20.000
President Grant	20.000

Vožnja **Ljubljana-Hamburg** traja z na novo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave, okroglo samo 1 $\frac{1}{2}$ dneva ter ima potnik pravico porabe brzovlakov po celi črti od avstrijske meje (Eger) naprej.

Trgovski učenec

krepek in zdrav, 15—17 let star, poštene krščanske rodbine, se sprejme v večjo trgovino na deželi. Oni, ki so se trgovstva že kje učili, imajo prednost. Pojasnila daje upravništvo „Slovenca“. 1654 3-1

Trgovskega vajenca

ki ima veselje do špecerijske trgovine in je večje slovenskega in nemškega jezika, iz dobre hiše, v starosti 14 do 16 let sprejme takoj 1680 (1)

Ignac Sitar, trgovec v Toplicah, Dol.

Ker se je natisnilo le omejeno število, opozarjamo s tem vnovič na nakup

Faksimile izdaje
Prešernovih
poezij

katerih je malo število še v zalogi.

Cena v svinjsko usnje vezani izdaji K 20.— 1763 1

J. Blasnik-a nasl.
tiskarna in litogr. zavod v Ljubljani
Breg šte. 12.

Podružnice
Spljet, Celovec
- in Trst -
- Delniška glavnica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na komunalne srečke à K 15'50, žreb. 1. julla, gl. doblt. K 300.000 } obe promesi
„ „ kreditne srečke à K 20'— žreb. 1. julla, „ „ „ 300.000 } skupno le 34 K.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun po $\frac{1}{2}\%$

Podružnice
Spljet, Celovec
- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -